

# LANTMÄTERIETS ÅRSREDOVISNING 2019

Vi känner till varenda  
plats i Sverige!





<b>1</b>	<b>GD har ordet.....</b>	<b>5</b>
<b>2</b>	<b>Om Lantmäteriet .....</b>	<b>7</b>
2.1	Lantmäteriets roll i samhället – hållbart samhällsbyggande och ekonomisk utveckling .....	7
2.2	Organisation – tre divisioner och 50 orter.....	8
2.3	Från plan till genomförande – Lantmäteriets uppdrag och målområden.....	9
2.4	Så är Lantmäteriet finansierat – anslag och avgifter .....	10
2.5	Ekonomiskt resultat 2019 – ökad omsättning och minusresultat .....	10
<b>3</b>	<b>Målområde: Lantmäteriet leder, i samverkan, digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen .....</b>	<b>12</b>
3.1	Geodata bidrar till att lösa samhällsutmaningar .....	12
3.2	Digitala ansökningar – viktigt för effektivt kundflöde och samhällsnytta .....	13
<b>4</b>	<b>Målområde: Lantmäteriets leverans motsvarar samhällets och våra kunders behov .....</b>	<b>15</b>
4.1	Lantmäteriet har ett högt anseende hos allmänheten .....	15
4.2	Förrättningsverksamhet och fastighetsindelning – fortsatt fokus på att möta samhällets och kundernas behov .....	16
4.3	Inskrivningsverksamhet – färre ärenden och kortare handläggningstid .....	22
4.4	Informationsförsörjning – vi levererar mer geodata än någonsin.....	25
<b>5</b>	<b>Målområde: Lantmäteriets information om geografi och fastigheter är öppen, tillgänglig och användbar .....</b>	<b>29</b>
5.1	Vårt löpande arbete för god aktualitet och kvalitet.....	29
5.2	Självservice ökar tillgängligheten till geodata.....	29
<b>6</b>	<b>Uppdragsverksamhet .....</b>	<b>31</b>
6.1	Myndighetsuppdrag - vi ger Försvarmakten expertstöd inom geodataområdet.....	31
6.2	Tjänsteexport – för den globala utvecklingen .....	31
6.3	Uppdrag i anslutning till fastighetsbildning .....	33
<b>7</b>	<b>Tillsyn av de kommunala myndigheterna – översyn pågår .....</b>	<b>34</b>
<b>8</b>	<b>Intern styrning och kontroll – integrerat i ordinarie arbete .....</b>	<b>34</b>
<b>9</b>	<b>Väsentliga risker 2019 – prioritering och uppföljning .....</b>	<b>34</b>
<b>10</b>	<b>Ny säkerhetsorganisation införd .....</b>	<b>35</b>
<b>11</b>	<b>Forskning och utveckling – vi möter behov med ny kunskap .....</b>	<b>36</b>
11.1	Innovation för att möta samhällets behov .....	36
11.2	Forskning leder till ny kunskap .....	36
11.3	Författningsutveckling – krävs för övrig utveckling .....	37
11.4	Våra prioriterade utvecklingsinsatser – digitalisering och förbättrade processer .....	37
<b>12</b>	<b>Hållbarhet – arbetet ska genomsyra all verksamhet .....</b>	<b>39</b>
<b>13</b>	<b>Kompetensförsörjning.....</b>	<b>41</b>
13.1	Insatser för jämställdhet, mångfald och arbetsklimat.....	41
13.2	Långsiktig kompetensförsörjning – rekrytering, utbildning och ledarskap .....	42
13.3	Minskad sjukfrånvaro.....	43
<b>14</b>	<b>Lantmäteriet – en aktiv myndighet på den internationella arenan.....</b>	<b>44</b>
<b>15</b>	<b>Sammanställning av uppdrag och återrapporteringskrav.....</b>	<b>45</b>

15.1	Återrapporteringskrav .....	45
15.2	Slutrapporterade regeringsuppdrag 2019 .....	45
15.3	Pågående regeringsuppdrag .....	46
<b>16</b>	<b>Finansiellt läge .....</b>	<b>48</b>
16.1	Intäkter och kostnader för respektive verksamhetsområde .....	48
16.2	Avgiftsfinansierad verksamhet.....	49
16.3	Så används Lantmäteriets förvaltningsanslag .....	57
16.4	Övriga anslag .....	57
16.5	Investeringar och nyttjande av låneram.....	58
<b>17</b>	<b>Finansiell redovisning .....</b>	<b>59</b>
17.1	Resultaträkning .....	59
17.2	Balansräkning.....	60
17.3	Finansieringsanalys .....	62
17.4	Redovisning mot anslag, tkr.....	64
17.5	Redovisning mot inkomsttitel, tkr .....	64
17.6	Tilläggsupplysningar .....	65
17.7	Noter .....	67
17.8	Sammanställning över väsentliga uppgifter.....	76

## I GD har ordet

Lantmäteriets arbete inom digitaliseringen av samhällsbyggnadsprocessen i Sverige fortsätter. Under 2019 har vi bland annat lämnat slutrapporten av regeringsuppdraget *Verka för en smartare samhällsbyggnadsprocess*. I den redovisade vi förslag på hur ett nationellt tillgängliggörande av alla geodata i samhällsbyggnadsprocessen kan utvecklas och redogjorde för en etappvis plan för genomförande.

Under 2018 togs Lantmäteriets fyra målområdena fram baserade på vårt uppdrag, förändringar i vår omvärld och våra utmaningar och de har utgjort riktningen för verksamheten 2019. Som myndighet har vi lagt ännu större fokus på att leverera utifrån de behov som samhället och våra kunder har och på att utvecklas för att möta ständig förändring. Vi har också arbetat för att lära oss mer om vilka behov våra kunder har, som de ser ut idag och som de kan se ut i framtiden.

De genomsnittliga handläggningstiderna i förrättningsverksamheten låg i stort på samma nivå 2019 som 2018. Antalet pågående ärenden sjönk dock i jämförelse med 2018. Vi har prioriterat och beslutat i många gamla ärenden, vilket i kombination med en vikande inströmning av nya ärenden ger oss förutsättningar för snabbare beslut och därmed kortare handläggningstider.

I inskrivningsverksamheten, där ärendena har kortare ledtider, har färre ärenden redan lett till kortare handläggningstider. Minskningen förklaras främst av färre förnyelser av gamla inskrivna rättigheter. Ett aktivt arbete med kunddialog och digitala ansökningar har också resulterat i att beviljandegraden uppgår till 94 procent under 2019.

Lantmäteriet levererar nu mer geodata än någonsin. Intresset är rekordstort i samhället. Ökad kunskap om nyttan med geodata och nya tekniska möjligheter är faktorer som bidragit till utvecklingen.

Under 2019 har Lantmäteriet genomfört uppdraget att förstärka verksamheten i Kiruna. Sammantaget sökte drygt 450 personer någon av de tjänster som utlystes. Förutom medarbetare till Kundcenter anställdes informationsutvecklare, handläggare till samfällighetsföreningsregistret, systemutvecklare och systemtekniker.

Lantmäteriet bistår med expertkunskap såväl i Sverige som internationellt. Inom riket bistår vi bland annat Försvarmakten med expertstöd inom geodata. Vi gör det inför och under alla större övningar med kartunderlag, GIS-stöd för mark- och miljöhänsyn och kartprodukter till övande enheter. Utifrån det koncept vi skapat i samarbete med Försvarmakten har vi sedan 2019 även en så kallad förstärkningsresurs under namnet Geocell. Det är en mobil kartverkstad som kan bistå vid samhällskriser som stora bränder eller omfattande översvämningar.

Med lantmäterikompetens bidrar vi även till den svenska politiken för global utveckling. Den koncentreras på insatser som medverkar till att bekämpa fattigdom och ge hållbar ekonomisk, ekologisk och social utveckling.

Under året tilldelades Lantmäteriet det internationella hållbarhetspriset *Energy Globe Award* för Lantmäteriets CILAP-projekt i Bosnien Hercegovina. Projektets huvudmål är en mer tillförlitlig och tillgänglig information om markanvändning och äganderätt. Det i sin tur har lett till betydande miljöförbättringar inom bland annat el-, pappers- och bränsleförbrukning i landet.

Lantmäteriets omsättning ökade 2019 med 5 procent jämfört med året innan. Största ökningen återfinns inom anslagsfinansierad verksamhet där Lantmäteriet fick ökat anslag för att etablera verksamhet i Kiruna. Resultatet uppgår till minus 45 miljoner kronor, vilket är en försämring med 25 miljoner kronor jämfört med 2018. Under 2019 har ett arbete påbörjats med att vidta åtgärder för att hantera det ackumulerade underskottet i myndighetens avgiftsfinansierade verksamheter och uppdragsverksamhet. Detta ligger också i linje med uppdraget som gavs i regleringsbrevet i december 2019.

Avslutningsvis: För sjätte året i rad hamnar Lantmäteriet högt på listan när Kantar Sifo mäter allmänhetens anseende för myndigheter. I den årliga mätningen fick vi ett anseendeindex på 50, en höjning jämfört med föregående år och högt över den genomsnittliga myndighetens index på 32. Glädjande och en position vi måste förvalta på ett bra sätt.



*Susanne Ås Sivborg*

## 2 Om Lantmäteriet

### 2.1 Lantmäteriets roll i samhället – hållbart samhällsbyggande och ekonomisk utveckling

Lantmäteriet bidrar till ett hållbart samhällsbyggande och ekonomisk utveckling genom att skapa förutsättningar för att

- bebygga och utveckla fastigheter och samhällets infrastruktur
- köpa, äga och sälja fastigheter
- söka, hitta och använda geografisk information och fastighetsinformation.

Lantmäteriet ansvarar för fastighetsindelningen i Sverige och försörjer samhället med information om geografi och fastigheter. Vi säkrar ägandet av fastigheter och tillgängliggör geodata för samhället och säkerställer en nationell geodetisk infrastruktur. I vårt uppdrag ingår även att fastställa ortnamn enligt ett vårdat ortnamnsskick.

#### Korta fakta

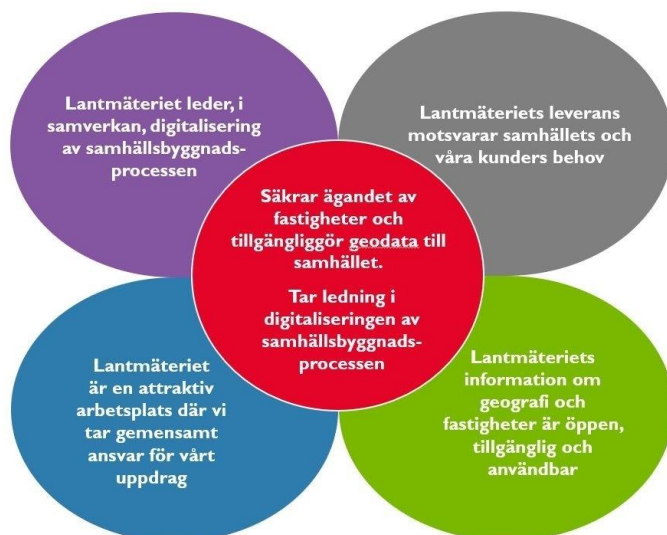
- ❖ Lantmäteriet är en myndighet som tillhör Finansdepartementet.
- ❖ Vi omsätter årligen runt 2 miljarder kronor.
- ❖ Vi är till 70 procent avgiftsfinansierade.
- ❖ Lantmäteriet har cirka 2 200 medarbetare på 50 orter.
- ❖ 59 procent av våra medarbetare är kvinnor, 41 procent män.
- ❖ Medelåldern för Lantmäteriets medarbetare är 43 år.
- ❖ Lantmäteriet är miljöcertifierade sedan 2003 enligt ISO 14001.
- ❖ Fastighetsregistrets allmänna del innehåller 3,5 miljoner objekt.
- ❖ Totalt finns nu drygt 1 100 bildade 3D-fastigheter och 2 000 ägarlägenheter
- ❖ 47 procent av det totala antalet lagfartsandelar ägs av män och 36 procent ägs av kvinnor. Övriga 17 procent ägs av juridiska personer.
- ❖ Det finns kommunala lantmäterimyndigheter i 39 av Sveriges 290 kommuner.
- ❖ Under 2019 avslutade vi runt 14 000 förrättningsärenden.
- ❖ Vi beslutade i cirka 860 000 inskrivningsärenden.
- ❖ Hela Sveriges yta är nu laserskannad och finns tillgänglig i vår heltäckande höjd- och markmodell.
- ❖ Vi flygfotograferade under året 29 procent av Sveriges yta.
- ❖ 310 parter har nu användaravtal för geodatasamverkan, varav 264 kommuner.





## 2.3 Från plan till genomförande – Lantmäteriets uppdrag och målområden

Lantmäteriets ledningsgrupp har beslutat om fyra målområden, utifrån förordningen (2009:946) med instruktion för Lantmäteriet samt regleringsbrev. Målområdena är utgångspunkten för myndighetens verksamhetsplanering med underliggande handlingsplaner och indikatorer<sup>1</sup>. De för myndigheten viktigaste indikatorer följs upp och används som styrmedel. I bilden nedan beskrivs målområdena, med uppdraget i mitten.



Årsredovisningen 2019 tar sin utgångspunkt i tre av dessa målområden. Resultaten av det fjärde målområdet – ”Lantmäteriet är en attraktiv arbetsplats där vi tar gemensamt ansvar för vårt uppdrag”, redovisas istället under avsnitt ”Kompetensförsörjning”. Strukturen för årsredovisningen är i och med detta förändrad på huvudrubriksnivå<sup>2</sup>.

Lantmäteriets verksamhet bedrivs inom statens utgiftsområde 18, som omfattar områdena *samhällsplanering*, *bostadsmarknad*, *byggande*, *lantmäteriverksamhet* samt *konsumentpolitik*. Lantmäteriet har sitt huvuduppdrag inom delområdet *lantmäteriverksamhet* och även uppdrag inom delområdet *samhällsplanering*. 2019 års arbete och resultat inom *lantmäteriverksamhet* redovisas under målområdena ”Lantmäteriets leverans motsvarar samhällets och våra kunders behov” och ”Lantmäteriets information om geografi och fastigheter är öppen, tillgänglig och användbar”. Årets arbete och resultat inom *samhällsplanering* beskrivs under målområdet ”Lantmäteriet leder, i samverkan, digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen”.

<sup>1</sup> Dessa indikatorer är resultatindikatorer i enlighet med Förordningen om Årsredovisning och budgetunderlag 3 kapitlet.

<sup>2</sup> Utifrån målområdena har de tidigare indikatorerna setts över. Vissa har plockats bort och andra har tillkommit. Förhoppningen är att indikatorerna som nu följs över tid bättre ska spegla vårt uppdrag och utveckling mot målen.

## 2.4 Så är Lantmäteriet finansierat – anslag och avgifter

Lantmäteriet är finansierat av såväl anslag som avgifter från kunder. Fördelningen är i grova drag 30 procent anslag och 70 procent avgifter.

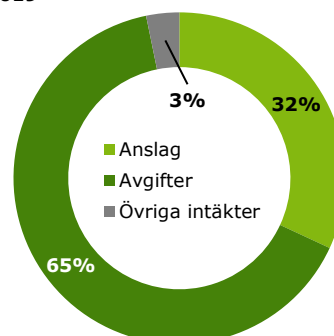
Den verksamhet som anslagsfinansieras är inskrivningsverksamheten, huvuddelen av förvaltning och utveckling av den geografiska informationen samt delar av fastighetsindelingsverksamheten, exempelvis rådgivning i fastighetsbildningsfrågor.

Helt avgiftsfinansierade verksamheter är uppdrag i anslutning till fastighetsbildning, pantbrevregistrering, myndighetsuppdrag och huvuddelen av uppdragsverksamheten i form av tjänsteexport. Förrättningsverksamheten är till störst del avgiftsfinansierad men ges anslag till nedsättningsmedel.

Tillhandahållande av fastighetsinformation och geografisk information är i huvudsak avgiftsfinansierat. Från och med 2017 har Lantmäteriet tilldelats anslag för att avgiftsfritt tillhandahålla registerinformation till statliga myndigheter. Huvuddelen av förvaltning och utveckling av fastighetsinformation finansieras med avgifter, men ett par mindre delar finansieras via anslag.

Uppbyggnaden av den nationella höjddatabasen har finansierats genom ett särskilt anslag.

Intäktsfördelning Lantmäteriet 2019

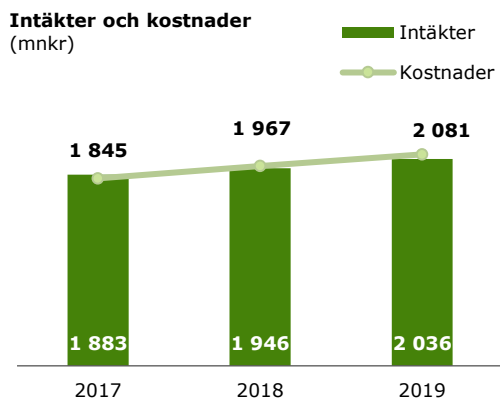


Översikt - verksamhetsområdenas finansiering		Anslag	Avgift
Förrättningsverksamhet och fastighetsindelning	Förrättningsverksamhet		
	Övrig fastighetsindelingsverksamhet		
Informationsförsörjning	Pantbrevsregistrering		
	Tillhandahållande fastighetsinformation		
	Tillhandahållande geografisk information		
	Förvaltning geografisk information		
	Förvaltning fastighetsinformation		
	Övrig informationsförsörjningsverksamhet		
	Höjddatabas		
Inskrivningsverksamhet	Inskrivningsverksamhet		
Uppdragsverksamhet	Uppdrag i anslutning till fastighetsbildning		
	Tjänsteexport		
	Myndighetsuppdrag		

## 2.5 Ekonomiskt resultat 2019 – ökad omsättning och minusresultat

Lantmäteriets omsättning ökade 2019 med 5 procent jämfört med året innan. Största ökningen återfinns inom anslagsfinansierad verksamhet där Lantmäteriet fick ökade anslag för att etablera verksamhet i Kiruna. Avgiftsintäkter från kunder står för cirka 70 procent medan anslagen utgör resterande 30 procent. Resultatet uppgår till minus 45 miljoner kronor, vilket är en försämring med 25 miljoner kronor jämfört med 2018. Försämringen återfinns främst inom förrättningsverksamheten men också pantbrev uppvisar en försämring, det senare

främst kopplat till stora utvecklingsinsatser.

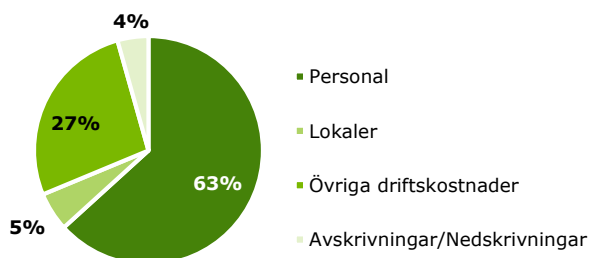


Det totala balanserade resultatet inom Lantmäteriets avgiftsfinansierade verksamheter uppgick vid utgången av 2019 till minus 3 miljoner kronor.

Lantmäteriet har under 2019 förbrukat 615 miljoner kronor av det tilldelade förvaltningsanslaget vilket motsvarar tilldelningen. Det ger för året en utgående balans på 16 miljoner kronor (2,6 procent). Orsaken till att vi inte har förbrukat den ingående balansen 2019 beror på att de medel myndigheten fick för Kirunasatsningen inte har förbrukats fullt ut. Lantmäteriets verksamhetsplan för 2020 innebär att den ingående balansen kommer att förbrukas.

Kostnadsstrukturen inom Lantmäteriet framgår av diagrammet. Strukturen har varit stabil de senaste åren.

#### Kostnader uppdelat på kostnadslag



### 3 Målområde: Lantmäteriet leder, i samverkan, digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen

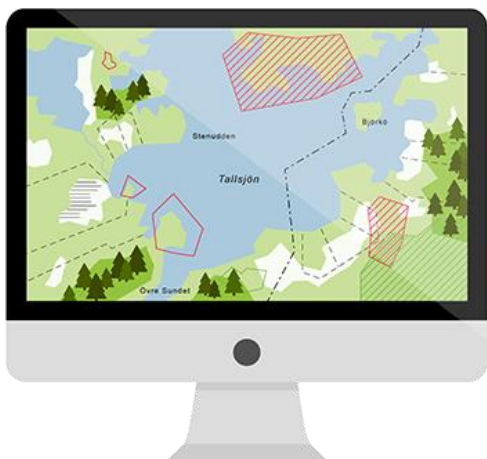
**Målområdet i korthet:** Detta innebär att Lantmäteriet, i samverkan med andra, driver utvecklingen av samhällsbyggnadsprocessen för ett digitalt kundflöde med effektiv teknik som skapar nytta för samhället. Enhetlighet, standardisering, tillgänglighet, säkerhet och samordning är nyckelfaktorer. Vi arbetar proaktivt med att utveckla lagstiftning, system, arbetssätt och vår dialog, för att skapa rätt förutsättningar för alla aktörer som ingår i samhällsbyggnadsprocessen. Målet är att vår egen och andra organisationers digitala mognad ska öka för att kunna leverera rätt kompetens och trygghet i den digitala utvecklingen.

#### 3.1 Geodata bidrar till att lösa samhällsutmaningar

Lantmäteriet samordnar med stöd av Geodatarådet arbetet med den *Nationella geodatastrategin* (ISSN 0280–5731). Den beskriver hur vi gemensamt skapar en väl fungerande infrastruktur för geodata i Sverige och baseras på fem samhällsutmaningar där geodata kan bidra med lösningar. Strategin realiseras i en gemensam handlingsplan som kan följas på [www.geodata.se](http://www.geodata.se). Under 2018 och början av 2019 sammanföll handlingsplanen till stora delar med regeringsuppdragen som syftar till en smartare samhällsbyggnadsprocess. Andra viktiga områden har varit att undersöka behov av geodataförsörjning inom totalförsvaret samt informera om hur geodata kan användas för att planera inför klimatanpassningar. För perioden 2021–2025 har Lantmäteriet föreslagit en revidering av den *Nationella geodatastrategin*. Syftet är att koppla den till FN:s hållbarhetsmål i agenda 2030, samt se över de samhällsutmaningar som strategin utgår ifrån.

Samhällsutmaningar som geodatastrategin baseras på:

- Innovation och tillväxt
- Digitaliseringen av offentlig förvaltning
- En effektivare samhällsbyggnadsprocess
- Klimatanpassning och miljöhoten
- Försvar, samhällsskydd och beredskap



Under 2019 slutförde Lantmäteriet uppdraget *Verka för en smartare samhällsbyggnadsprocess*. I slutrapporten (dnr 519–2018/28891) redovisar vi förslag till utveckling för ett nationellt tillgängliggörande av alla geodata i samhällsbyggnadsprocessen, samt en etappvis plan för genomförande. Vi belyser också behovet av en anpassad registerlagstiftning, då dagens regelverk innebär hinder för digitalisering.

I väntan på fortsatt regeringsuppdrag har Lantmäteriet arbetat vidare med nationella specifikationer och frågor som rör avtal, support och tekniska förutsättningar för nationellt tillgängliggörande av digitala detaljplaner samt utökad byggnadsinformation. Detta har vi gjort inom ramen för regeringsuppdraget *Kompetenssatsning om digitaliseringens möjligheter i plan- och byggprocessen* (dnr 404–2017/6510).

Under året slutrapporterade Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) uppdragen *Säker och effektiv tillgång till grunddata* (dnr 519–2018/4635) samt *Säkert och effektivt elektroniskt informationsutbyte* (dnr 101–2018/4636) som tilldelades flera myndigheter 2018, bland andra Lantmäteriet. Uppdragen hanterar grundläggande komponenter som behövs i en säker och effektiv digital offentlig förvaltning och i realiseringen av en smartare

samhällsbyggnadsprocess.

### 3.2 Digitala ansökningar – viktigt för effektivt kundflöde och samhällsnytta

Lantmäteriet arbetar kontinuerligt med den egna digitala mognaden, för att kunna möta samhällets och våra kunders behov. Som en del i detta följer vi bland annat andelen förrättnings- och inskrivningsärenden som kommer in digitalt via e-tjänster.

#### **DIGITALA ANSÖKNINGAR OM LANTMÄTERIFÖRRÄTTNING – E-TJÄNSTEN FÖRBÄTTRAS**

Sedan ett par år är det möjligt för privatpersoner att ansöka om lantmäteriförrättning med stöd av e-tjänst. Att tjänsten i dagsläget är begränsad till privatpersoner kan till viss del förklara att andelen digitala ansökningar fortfarande är relativt låg. Under året har vi bland annat förenklat språkbruket och förtydligat informationen om tjänsten för att underlätta användandet. Vi har även fortsatt att utveckla funktionaliteten och bland annat gjort det möjligt att hantera ansökningar med flera kunder inblandade. Stöd för förbättringarna har vi hämtat från de djupintervjuer som vi har genomfört under året (så kallade kundresor), läs mer om dessa under avsnitt ”Förrättningsverksamhet och fastighetsindelning – fortsatt fokus på handläggningstider”.

Indikator	2017	2018	2019
Andel förrättningsärenden med digital ansökan (%)	-	17	17

#### **DIGITALA ANSÖKNINGAR OM INSKRIVNINGSARENDE OCH AUTOMATISERADE BESLUT ÖKAR EFFEKTIVITETEN**

Inom inskrivningsverksamheten bidrar en hög andel digitala ansökningar och automatiserade beslut till en mer effektiv handläggning. Det förväntas i sin tur leda till kortare ledtider, ökad kvalitet och fler beslut som beviljas.

För inskrivningsverksamheten har förnyelselagen<sup>3</sup> haft påverkan på automatiska beslut och kundernas användning av e-tjänster även detta år. Tjänsten för att anmäla om förnyelser av gamla inskrivna rättigheter stängdes i början av 2019, vilket har gjort att såväl andelen digitala ansökningar som automatiska beslut minskat jämfört med 2018. Andelen inskrivningsärenden där ansökan har skett digitalt motsvarar nu 33 procent av alla inskrivningsärenden.

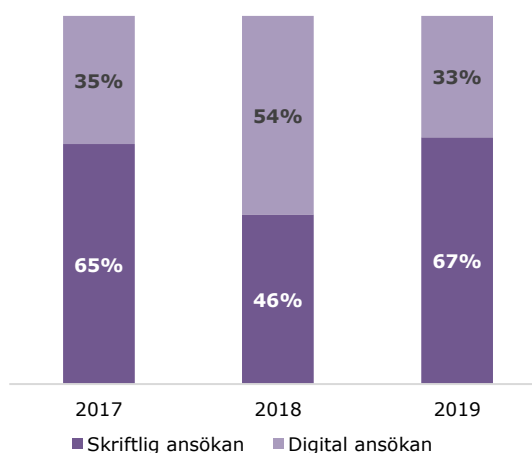


<sup>3</sup> Förnyelselagen (2013:488) lag om förnyelse av vissa inskrivningar i fastighetsregistret innebär att inskrivningar som beviljades innan den 1 juli 1968 tas bort från fastighetsregistret om ingen skriftligen har begärt att inskrivningen förnyas senast 31 december 2018.

Totalt har 175 000 digitala ansökningar kommit in under året, varav 165 000 avser inskrivningsärenden och 10 000 aviseringar om nybildade fastigheter.

Vi har förbättrat användarvänligheten för e-tjänsterna utifrån synpunkter som har kommit från våra kunder. Vi har bland annat lagt till ny funktionalitet så att rätt handlingar och dokumenttyper kan bifogas vid ansökan, förenklat språkbruket och förtydligat informationen i tjänsterna. Dessutom har layouten ändrats för att nå en enhetlighet för våra e-tjänster inom Lantmäteriet.

Andel ärenden med digital ansökan



En förutsättning för att ansökningsprocessen ska fungera effektivt för våra stamkunder (mäklare och banker) är att vi integrerar våra processer ytterligare. Vi kommer därför att fortsätta utveckla dessa områden under kommande år.

Andelen ärenden som beslutas automatiskt har minskat något under året. Automatiska beslut om förnyelser av äldre rättigheter har minskat medan automatiska beslut om pantbrevskonvertering har ökat i omfattning under året. Andelen inskrivningsärenden med automatiska beslut motsvarar nu 20 procent av alla inskrivningsärenden.

Indikator	2017	2018	2019
Andel automatiska beslut (%)	12	26	20

## 4 Målområde: Lantmäteriets leverans motsvarar samhällets och våra kunders behov

**Målområdet i korthet:** Detta innebär att Lantmäteriet ser alla som på något sätt påverkas av verksamheten eller de tjänster som produceras och tillhandahålls som kunder. Målsättningen är att alla kunder ska ha en ingång till Lantmäteriet, oavsett behov av tjänst. Vi ska ha en aktiv kunddialog för att definiera och möta kunders behov samt utveckla processer och verktyg för att underlätta för samhället och kunderna och för att säkerställa att våra processer är effektiva och ändamålsenliga.

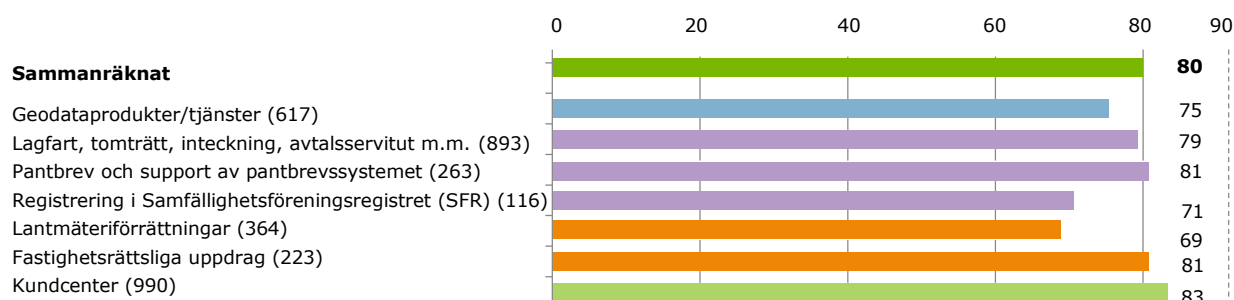
### 4.1 Lantmäteriet har ett högt anseende hos allmänheten

För sjätte året i rad hamnar Lantmäteriet högt upp på listan och får en guldmedalj när Kantar Sifo mäter allmänhetens anseende för myndigheter. I den årliga mätningen fick vi ett anseendeindex på 50, en höjning jämfört med föregående år och högt över den genomsnittliga myndighetens index på 32. Resultatet återspeglar såväl vårt arbete med att skapa en positiv mediebild som vårt kontinuerliga arbete med bemötande och tillgänglighet.

Ett kvitto på att våra kunder är nöjda med vår service får vi i NKI-undersökningen (nöjdhetsindex). Från och med september 2019 har vi format om NKI-undersökningen och resultatet kan därför inte jämföras med tidigare mätningar. Enkäten skickas nu ut löpande till kunder efter avslutat ärende. Resultatet av 2019 års NKI-mätning omfattar endast tertial tre. Vi är väldigt nöjda med det resultat som mätningen visar, men självklart ser vi att det finns ett utrymme för förbättringar. Analysen av nöjdhetsindex efter produktgrupp visar att:

- Kunder som kontaktat kundcenter är de med högst NKI. Även kunder med ärenden om pantbrev och fastighetsrättsliga uppdrag har ett högt NKI.
- Kunder som haft ärenden kopplade till lantmäteriförrättningar och registrering i samfällighetsregistret är de med lägst NKI.
- Den grupp med flest svar är de som haft kontakt med kundcenter.

I diagrammet visas resultat per produktgrupp. Antal respondenter anges inom parantes.



#### KUNDCENTER LÖSER MYCKET DIREKT

För att bistå allmänheten med god service och stödja Lantmäteriets verksamhet hanterar vårt kundcenter allmänhetens frågor via telefon, e-post och chatt. Kundcentret får dagligen omkring 2 000 samtal (inklusive växel och telefonist) och över 1 000 mejl och chattmeddelanden. Vi mäter regelbundet kundnöjdhetsindex genom en enkel enkät efter telefonkontakt och 93 procent svarar att de är mycket nöjda eller ganska nöjda med den service de fått. Webbplatsen lantmateriet.se har årligen 4,5 miljoner unika besökare.

Över 90 procent av samtalskontaktarna klaras av redan i vårt kundcenter, det vill säga att dessa är färdigbehandlade vid första kontakten och därmed inte behöver kopplas vidare för hantering inom kärnverksamheten.

## 4.2 Förrättningsverksamhet och fastighetsindelning – fortsatt fokus på att möta samhällets och kundernas behov

En ändamålsenlig förrättningsverksamhet kräver att vi förstår kundens förutsättningar och hur vi bäst kan möta de behov som kunderna och samhället har av våra tjänster. Vår bedömning är att utvecklingen mot en mer kundanpassad verksamhet på sikt kommer att leda till en effektivare förrättningsverksamhet med kortare handläggningstider än dagens.

Utifrån det uppdrag som regeringen gav Lantmäteriet i regleringsbrevet 2018 har vi utvecklat ett mer ändamålsenligt sätt att mäta, redovisa och styra förrättningsärenden. Eftersom våra kunders behov har stor variation, har vi delat in våra olika ärenden i olika *kundbehov*, exempelvis *privat bostadsbyggande*. Det är ett sätt att bättre uppfylla en enhetlig och ändamålsenlig förrättningsverksamhet och en ändamålsenlig fastighetsindelning. Indelningen i kundbehoven ger oss även möjligheter att anpassa vår kommunikation med kunderna. Detta är särskilt viktigt eftersom informationsbehovet skiljer mycket mellan olika kunder. Som exempel utgörs kundbehovet *privat bostadsbyggande* av många privata förstagångskunder och kundbehovet *infrastruktur* av många professionella kunder med hög kompetens inom området.

### ”KUNDRESOR” FÖR ATT FÖRSTÅ KUNDERNAS BEHOV

Under året har vi arbetat med tre kundresor för kundbehoven *privat bostadsbyggande*, *privat mark- och fastighetsutveckling* samt *fastighetssamverkan och gemensamt nyttjande*. Djupintervjuer har genomförts med kunder och medarbetare. Resultaten visar att förutsättningarna, förväntningarna och behoven skiljer sig åt mellan de olika kundbehoven. Bland annat framkom att kunderna upplever att vi ofta brister i vår kommunikation med dem. Detta tar vi med oss i Lantmäteriets utvecklingsarbete, våra e-tjänster, vårt kvalitetsarbete och vår kommunikation med kunder.

---

En kundresa är en metod som företag, myndigheter och organisationer kan använda för att förstå hur kunden tänker, känner och upplever sin kontakt från det att behovet uppstår till att allt är klart.

---

Som ett led i att effektivisera förrättningsverksamheten har en gemensam struktur för ständiga förbättringar tagits fram under året. Förbättringsåtgärderna syftar till att involvera hela verksamheten i insatser som förbättrar vår leverans till kund.

### NYA ÄRENDEN GER FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SNABBARE AVSLUT

Inströmningen av antalet nya ärenden, inklusive prioriterade ärenden, visar en avtagande trend. Det är dock inte antalet ärenden utan den arbetsmängd som olika ärenden (med olika komplexitet) skapar som avgör hur omfattande vår arbetsinsats är. Under året har vi prioriterat att avsluta äldre ärenden. Det innebär att vi under året har haft bättre möjligheter att fokusera på att avsluta dessa. Att vi avslutar en större andel äldre ärenden förändrar inte våra handläggningstider. Däremot resulterar arbetet i att våra pågående ärenden har kortare upparbetad ledtid jämfört med i fjol, vilket skapar förutsättningar för Lantmäteriet att komma till snabbare avslut i ärenden.

#### Äldre ärenden

---

Äldre ärenden är inkomna för mer än fem år sedan och ännu inte avslutade. I vissa fall kan det bero på att de är komplexa, till exempel långdragna domstolstvister, men i andra fall beror det på våra egna arbetssätt att vi inte lyckats ta dem till avslut. Under 2019 har vi avslutat flera av myndighetens äldre ärenden. Det är prioriterat att avsluta äldre ärenden så att vi förbättrar våra möjligheter att ta oss an att mer nyinkomna ärenden i snabbare takt

---

Antalet pågående ärenden har sjunkit i jämförelse med 2018. Det bedömer vi är en effekt av både en vikande inströmning av nya ärenden och en något bättre beslutskapacitet.



Lantmäteriet	2016	2017	2018	2019
Inkomna ärenden*	14 017	13 930	12 472	12 184
Avslutade ärenden	13 727	13 739	14 727	14 366
Pågående ärenden**	18 307	18 498	16 243	15 881
Antal nu pågående ärenden över styrgränser***			1 082	700

\* Ett inkommit ärende kan generera flera ärenden, som i sin tur påverkar ärendebalansen.

\*\* I pågående ärenden ingår även ärenden under avslut (administrativ hantering såsom arkivering och slutfakturering)

\*\*\*Mätningen påbörjades 2018

Kommunala lantmäterimyndigheter	2016	2017	2018	2019
Inkomna ärenden	5 686	5 585	4 981	4 825
Avslutade ärenden	5 808	5 411	5 324	5 193
Pågående ärenden	5 687	5 868	5 424	5 053

Tidigare år har Lantmäteriet i sin årsredovisning redovisat ålder på det äldsta pågående ärendet samt antal ärenden som är äldre än fem år. Denna redovisning är nu bortplockad eftersom vi inte anser att dessa indikatorer bidrar till vår analys, utan tvärt om kan flytta fokus från analysen av övrig ärendehantering. Lantmäteriet följer åldersstrukturen i pågående ärenden och våra äldsta ärenden rapporteras årligen till Justitiekanslern.

Enligt Förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska individbaserad statistik som direkt eller indirekt rör fysisk person delas upp efter kön. Vi tar inte fram sådan statistik för våra förrättningsärenden idag. Dels på grund av att det finns risk för att statistiken blir ofullständig och därmed mindre relevant, men framförallt för att sådan statistik skulle innebära ett omotiverat stort arbete i förhållande till den nytta som statistiken kan tänkas bidra till.

#### HANDLÄGGNINGSTIDEN VARIERAR MELLAN KUNDBEHOVEN

Handläggningstiden mellan de olika kundbehoven men också mellan ärenden inom samma kundbehov. Lantmäteriet kommer att fortsätta ansträngningarna att möta kundernas behov av handläggningstid.

Nedan följer en redovisning av handläggningstiderna för de olika kundbehoven. Struktur och redovisningsmässiga principer för att analysera styckkostnader per kundbehov är ännu inte satta. Detta kommer att sättas under 2020.

---

**Övre styrgräns** är en statistisk beräkning som beskriver verksamhetens nuvarande och framtida förmåga avseende handläggningstid. I vårt fall avser styrgränsen att sannolikheten att hamna inom styrgränserna till 99,7 procent, under förutsättning att processen är stabil.

**Medelvärde handläggningstid beslut** avser antal veckor.

---

*Privat bostadsbyggande – fler beslut i prioriterade ärenden*

Antalet inkomna ärenden fortsätter att avta, främst vad gäller de prioriterade ärendena. Under året har vi ökat andelen beslutade prioriterade ärenden. Trots detta ökar den övre styrgränsen, vilket kan förklaras av att vi även ökat andelen beslut i ärenden äldre än två år. Det finns däremot fortfarande kvar äldre ärenden i ärendebalansen, vilket gör att handläggningstiden kommer att kvarstå på nuvarande nivå till dess att ärendena är avslutade.

<b>Privat bostadsbyggande</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>
Inkomna ärenden	2 226	2 494	2 278	2 049
Avslutade ärenden	2 099	2 111	2 483	2 412
Pågående ärenden	1 678	2 061	1 856	1 819
Medelvärde handläggningstid till beslut*	30	33	34	34
Övre styrgräns handläggningstid till beslut*	107	109	106	119
Antal nu pågående ärenden över styrgränser			191	150

\*Antal veckor

*Privat mark- och fastighetsutveckling – oförändrade handläggningstider*

För ärenden inom *privat mark- och fastighetsutveckling* är handläggningstiderna oförändrade. Det finns dock en positiv förändring. 2019 har vi handlagt ärendena snabbare när de väl fördelats ut till handläggare. Jämfört med 2018 har ärendena dock legat längre i kö innan de fördelats ut. Innebär att den totala handläggningstiden inte blivit kortare, vilken är den som kunden upplever.

Handläggningstiderna i våra pågående ärenden är i ungefär samma läge som i fjol. Det tillsammans med att vi fortfarande har öppna äldre ärenden i ärendebalansen innebär att handläggningstiderna på kort sikt kommer att ligga oförändrade.

<b>Privat mark- och fastighetsutveckling</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>
Inkomna ärenden	4 520	4 247	3 660	3 812
Avslutade ärenden	3 947	4 023	4 356	4 106
Pågående ärenden	5 199	5 423	4 727	5 007
Medelvärde handläggningstid till beslut*	54	57	57	57
Övre styrgräns handläggningstid till beslut*	144	137	127	139
Antal nu pågående ärenden över styrgränser			318	237

\*Antal veckor

*Kommersiell och offentlig mark- och fastighetsutveckling – snabbare handläggning av prioriterade ärenden*

Vi har gjort en förändring av vilka ärendetyper som ingår jämfört med 2018, vilket påverkar samtliga parametrar. Vid en jämförelse där dessa ärenden är exkluderade ser vi en ökad andel ärenden med handläggningstid under 30 veckor vilket kan förklaras av att dessa ärenden varit prioriterade.

<b>Kommersiell och offentlig mark- och fastighetsutveckling</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>
Inkomna ärenden	1 241	1 067	766	1 687
Avslutade ärenden	1 086	1 141	1 105	2 042
Pågående ärenden	1 455	1 381	1 042	2 385
Medelvärde handläggningstid till beslut*	58	52	57	62
Övre styrgräns handläggningstid till beslut*	198	142	178	192
Antal nu pågående ärenden över styrgränser			85	114

\*Antal veckor

*Jord- och skogsbruk – fler beslut i äldre ärenden*

Inflödet av nya ärenden och handläggningstider ligger i stort oförändrat jämfört med 2018. Vi ser en viss ökning av andel beslut i ärenden med handläggningstider äldre än ett år i jämförelse med 2018. En positiv effekt med en ökad andel beslut i äldre ärenden är att upparbetade handläggningstider i våra pågående ärenden har ett bättre läge än i fjol. Framförallt gäller detta för ärenden äldre än ett år, vilket skapar förutsättningar för en bättre framtida leverans.

<b>Jord- och skogsbruk</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>
Inkomna ärenden	2 613	2 492	2 105	2 196
Avslutade ärenden	2 269	2 446	2 520	2 395
Pågående ärenden	2 930	2 976	2 561	2 698
Medelvärde handläggningstid till beslut*	48	53	57	57
Övre styrgräns handläggningstid till beslut*	107	115	131	130
Antal nu pågående ärenden över styrgränser			105	71

\*Antal veckor

*Infrastruktur – fler beslut i äldre ärenden*

Vi har även inom detta kundbehov förändrat innehållet och flyttat in ett antal ändamål från *samhällsservice*, till exempel vindkraft och solenergi.

Under året har det skett en marginell förändring av inflödet av nya ärenden, men tendenser finns att inflödet avtar under senare delen av året. Vilka effekter detta får framöver är oklart eftersom det initialt i handläggningen är svårt att uppskatta arbetsinnehållet i den här typen av ärenden.

Vi har fattat fler beslut i ärenden äldre än tre år jämfört med 2018, vilket fått den övre styrgränsen att öka. Det innebär också att andelen pågående ärenden äldre än tre år nu är lägre, vilket ger oss förutsättningar för en bättre framtida leverans.

<b>Infrastruktur</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>
Inkomna ärenden	813	764	705	812
Avslutade ärenden	949	977	1 053	1 057
Pågående ärenden	2 399	2 186	1 838	1 907
Medelvärde handläggningstid till beslut*	156	143	122	123
Övre styrgräns handläggningstid till beslut*	529	494	428	452
Antal nu pågående ärenden över styrgränser			105	46

\*Antal veckor

*Fastighetssamverkan och gemensamt nyttjande - fler beslut av prioriterade ärenden*

Vi har gjort förändringar på innehållet i kundbehovet jämfört med 2018 och exkluderat ärenden som saknar ändamål, vilka vi hanterar separat. Effekterna av förändringar har, jämfört med 2018, gett lägre antal inkomna ärenden, avslutade ärende och pågående ärenden.

Under 2019 har vi fattat fler beslut i prioriterade ärenden jämfört med i fjol, vilket har ökat andelen ärenden med handläggningstid under ett år.

<b>Fastighetssamverkan och gemensamt nyttjande</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>
Inkomna ärenden	1 540	1 515	1 637	992
Avslutade ärenden	2 259	1 952	1 866	1 483
Pågående ärenden	2 777	2 340	2 111	1 068
Medelvärde handläggningstid till beslut*	136	133	124	114
Övre styrgräns handläggningstid till beslut*	512	449	415	354
Antal nu pågående ärenden över styrgränser			51	25

\*Antal veckor

*Samhällsservice – fler beslut i äldre ärenden*

Vi har gjort en förändring av vilka ärendetyper som ingår i kundbehovet jämfört med 2018. Ändamålet ”övrigt” har flyttats till kundbehovet *Kommersiell och offentlig mark- och Fastighetsutveckling*, vilket påverkar samtliga parametrar.

Vi har avslutat fler ärenden äldre än 1,5 år vilket påverkar både medelvärde och styrgränser i negativ riktning. Det får däremot en positiv effekt på de upparbetade handläggningstiderna i våra pågående ärenden, eftersom antalet äldre ärenden minskat mellan åren. Detta skapar förutsättningar för en bättre framtida leverans.

<b>Samhällsservice</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>
Inkomna ärenden	1 064	1 351	1 321	258
Avslutade ärenden	1 118	1 089	1 344	446
Pågående ärenden	1 869	2 131	2 180	703
Medelvärde handläggningstid till beslut*	88	80	74	101
Övre styrgräns handläggningstid till beslut*	305	250	217	336
Antal nu pågående ärenden över styrgränser			227	57

\*Antal veckor

**ANTALET ÖVERKLAGANDEN OCH ÅTERFÖRVISADE ÄRENDEN LIGGER PÅ OFÖRÄNDRAD NIVÅ**

Lantmäteriet har sedan flera år följt antalet överklaganden och återförvisade ärenden samt antalet överklagade fakturor, bland annat som ett slags indikatorer för kvalitetsutveckling. Vi har dock kommit fram till att detta sätt att mäta inte är helt relevant då mätetalen är starkt beroende av antalet beslutade ärenden under året. Andelen överklaganden (av totalt slutförda ärenden) har en direkt koppling till kvalitet både ur aspekterna rättslig kvalitet och kvalitet för kunden. Därför kommer vi fortsättningsvis att följa andelen överklaganden istället för antalet, för alla tre indikatorer<sup>4</sup>.

Tabellen nedan visar att andelen överklaganden i princip ligger oförändrat sedan 2018. Detta innebär ett litet trendbrott sett i förhållande till den ökning som syntes mellan 2017 och 2018.

Sett till andelen återförvisade lantmåteriförrättningar ser vi en viss ökning i jämförelse med föregående år. Den typ av ärenden som utmärker sig är fastighetsbildning inom strandskyddat område.

Lantmäteriet	2016	2017	2018	2019
Andel överklaganden (%)	3,3	3,0	4,0	4,2
Andel återförvisade ärenden (%)	0,2	0,2	0,4	0,5

Kommunala lantmåterimyndigheter	2016	2017	2018	2019
Andel överklagade ärenden (%)	1,6	1,7	1,7	1,9
Andel återförvisade ärenden (%)	0,3	0,3	0,4	0,4

Lantmäteriet har under 2019 särskilt följt indikatorn andel överklagade fakturor eftersom vi anser att nivån är för hög. Vi antar att det finns fler orsaker än enbart förrättningskostnaden. Därför har vi förbättrat vår kommunikation med kunderna, genom att informera tydligare om priset och förändra utformningen av våra fakturor.

Andelen överklagade förrättningsfakturor har minskat under 2019. Det är emellertid till stor del ett resultat av att vi inte haft lika många omfattande fakturamål (många inblandade sakägare i samma förrättning) som under 2018. Med det i beaktande är situationen oförändrad jämfört med föregående år.

Överklagade fakturor	2016	2017	2018	2019
Lantmäteriet (andel uttryckt i procent)	1,0	0,9	1,8	1,5
Kommunala lantmåterimyndigheterna (antal)	32	35	49	47

För de kommunala lantmåterimyndigheterna redovisar vi antal överklagade fakturor, eftersom vi saknar uppgifter om andel.

**UTVECKLAR NYTT HANDLÄGGNINGSSTÖD FÖR FASTIGHETSBLDNING**

Ett nytt tekniskt stöd för handläggning av fastighetsbildningsärenden är centralt för Lantmäteriets möjligheter att driva digitalisering inom fastighetsbildningsområdet och en framgångsfaktor för att nå minskade handläggningstider. Under 2019 har Lantmäteriet fortsatt att arbeta med en teknisk förstudie där lösningar för kommande utveckling har testats och utvärderats. Beslut om att gå från förstudie till genomförande för den tekniska utvecklingen fattades under slutet av hösten.



<sup>4</sup> Uppföljningsmodeller är under utveckling för att bättre följa detta så att informationen kan användas i vårt lärande och kompetensutveckling.

### 4.3 Inskrivningsverksamhet – färre ärenden och kortare handläggningstid

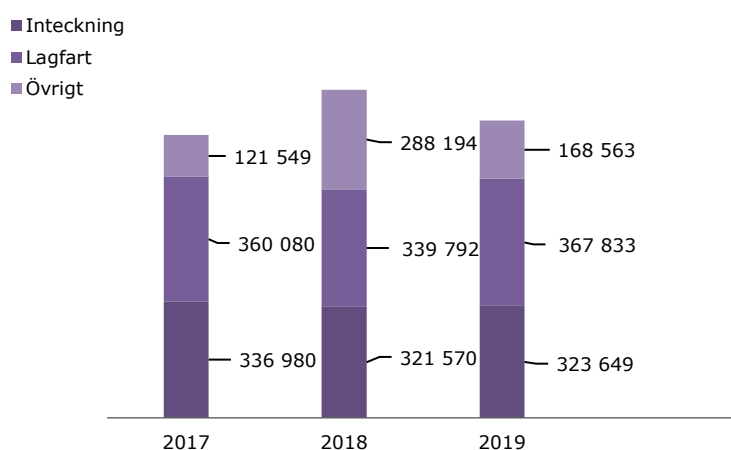
Inskrivningsverksamheten syftar bland annat till att säkra äganderätten och rättigheterna till fast egendom och att medborgarna ska kunna känna förtroende för informationen i våra register. Den utgör en viktig förutsättning för en fungerande kreditmarknad i Sverige och är av väsentlig betydelse för samhällsekonomin.

Verksamheten karaktäriseras av stora ärendevolymer och det stora flertalet ärenden ges in av stamkunder, främst banker och mäklare. Lagfarter och inteckningar utgör tillsammans 80 procent av alla ärenden.

Det totala antalet inkomna ärenden har minskat jämfört med i fjol, som framförallt förklaras av minskat antal förnyelser av gamla inskrivna rättigheter

Däremot har utvecklingen på fastighetsmarknaden påverkat volymen av inkommande lagfarts- och inteckningsärenden under året. Omsättningen på småhusmarknaden har ökat och märks genom att antalet lagfartsärenden har ökat med åtta procent under året. Ökningen av antalet inteckningsärenden inte är lika hög, en procent. Vi ser att trenden med lägre volymer av inteckningsärenden, som en följd av amorteringskrav, har hållit i sig under stor del av 2019.

**Antal inskrivningsärenden per ärendetyp**



Enligt Förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska individbaserad statistik som direkt eller indirekt rör fysisk person delas upp efter kön. Individbaserad statistik för inskrivningsärenden tas inte fram eftersom sådan statistik skulle bli ofullständig och därmed mindre relevant. Att ta fram sådan statistik skulle innebära ett omotiverat stort arbete i förhållande till den nytta som det kan bidra till.

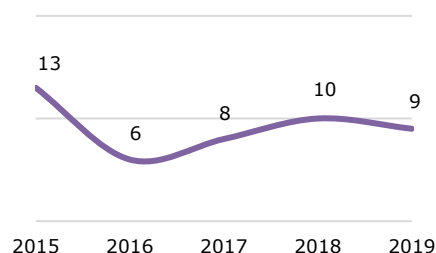
### MÅLET FÖR HANDLÄGGNINGSTIDER HAR UPPNÅTTS

Handläggningstiden är den viktigaste indikatorn för att mäta verksamhetens måluppfyllnad. Den säkerställer att vi lever upp till samhällets förväntningar. Lantmäteriet strävar alltid efter att ärenden hanteras snabbt och korrekt, samt att de bedöms på samma sätt. Vi kommunicerar även handläggningstiden för att skapa rätt förväntningar hos våra kunder.

Målet är att handläggningstiden ska vara i genomsnitt tio dagar, vilket har uppnåtts. Handläggningstiden för inskrivningsärenden har i genomsnitt varit nio dagar och stabil under året, men ökade något under semesterperioden då färre handläggare var i tjänst.

Den totala mängden ärenden har minskat, vilket även har påverkat årets handläggningstid. Verksamheten genomförde en tre veckors övertidsperiod under hösten för att snabbt få ner handläggningstiden efter semesterperioden.

Genomsnittliga handläggningstid (antal dagar)



### KOSTNADEN PER INSKRIVNINGÄRENDE HAR ÖKAT NÄR ÄRENDENA BLIVIT FÄRRE

De totala kostnaderna för inskrivningsverksamheten är oförändrade jämfört med föregående år. Den minskade ärendevolymen har dock gjort att såväl antalet ärenden per inskrivningsdag som antal ärenden per årsarbetare har minskat.

Kostnaden per ärende har ökat med tio procent jämfört med 2018, vilket även det hör samman med den minskade ärendevolymen.

	2017	2018	2019
Kostnad inskrivningsverksamhet (mnkr)	170	163	163
Antal beslutade ärenden	818 609	949 556	860 045
Antal årsarbetare	169	158	150
Antal inskrivningsdagar	251	251	249
Beslutade ärenden per inskrivningsdag	3 261	3 783	3 454
Beslutade ärenden per årsarbetare	4 844	6 010	5 734
Kostnad per beslutat ärende (kr)	208	172	190

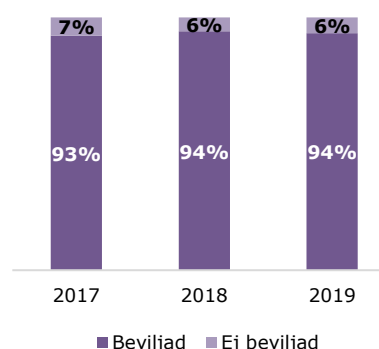
### BEVILJAR STOR ANDEL INSKRIVNINGÄRENDEN

Lantmäteriets information och service ska hjälpa sökanden så att vi får in rätt ansökningar som leder till rätt beslut. Vi för en aktiv kunddialog för att tillsammans definiera och möta olika behov. Beviljandegraden uppgår till 94 procent under året och en hög andel digitala ansökningar har bidragit positivt till beviljandegraden.

Vissa ärenden skickas tillbaka till kunden på grund av att ansökan inte är komplett. Denna hantering försenar registreringen varför Lantmäteriet arbetar aktivt för att få ned antalet ärenden som inte är kompletta. För att öka andelen beviljade ärenden kontaktar Lantmäteriet stamkunderna för att få dem att använda vår e-tjänster i stället för att de skickar in ansökningar i pappersform.

Vi har etablerat forum och processer för att ta tillvara på förbättringsförslag och kundsynpunkter på ett bättre sätt än tidigare. Vi arbetar även kontinuerligt för att uppnå ett bra

Andel beviljade ärenden



kundbemötande i våra olika kanaler. Vi har följt upp och utvärderat vårt kundbemötande under året via den elektroniska posten och kan konstatera att vi har ett förtroendeskapande kundbemötande i de allra flesta fall, men vi har också identifierat några delar som kan förbättra bemötandet ytterligare.

#### UTVECKLAR NYTT PANTSYSTEM

Det nuvarande pantbrevsregistret och pantbrevssystemet har funnits sedan 1992 och ligger i en föråldrad stordatormiljö. Vi utvecklar pantsystemet enligt den nu gällande lagstiftningen rörande pantbrev, men även skapa lösningar som klarar av att möta en framtida ändrad lagstiftning.

Under 2019 har Lantmäteriet fortsatt utvecklingen av ett nytt pantsystem. Under året har en behörighetslösning för inloggning och extern åtkomst utvecklats och under våren 2020 kommer arbetet med säkerhetslösning att fortsätta.



Projektet ger stegvisa leveranser för att ge kunderna möjlighet att anpassa sina processer så tidigt som möjligt. Driftsättningen av ett modernt och hållbart pantsystem är planerad till 2020.

En av de vanligaste frågorna till Lantmäteriets kundcenter är frågor om vem som har panten för en viss fastighet. För att ge bättre service till medborgare har Lantmäteriet utvecklat och lanserat den nya e-tjänsten *Utdrag ur pantregistret*.

Utdraget ur pantregistret skickas med post till ägarens eller innehavarens folkbokföringsadress, alternativt till en digital brevlåda om denne är ansluten till en sådan tjänst. Den nya e-tjänsten kommer att utvecklas vidare nästa år för att passa flera kundbehov.

Det totala inteckningsbeloppet har genom årets ökning passerat 5,7 biljoner kronor. Det in-tecknade beloppet har ökat med 280 miljarder kronor, vilket motsvarar 1,1 miljarder per in-skrivningsdag.

<b>Inteckningsbelopp (mnkr)</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>
Totalt in-teckningsbelopp (2019-12-31)	5 180 692	5 442 943	5 722 834
In-tecknat belopp under året	264 118	262 252	279 891
In-tecknat belopp/inskrivningsdag	1 052	1 045	1 115
Antal inskrivningsdagar	251	251	252



## 4.4 Informationsförsörjning – vi levererar mer geodata än någonsin

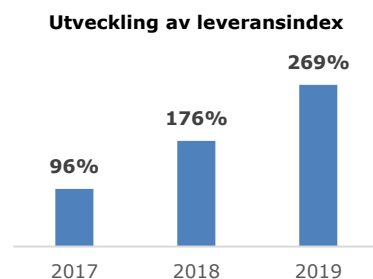
### ANVÄNDNINGEN AV GEODATA ÖKAR

Indikatorn leveransindex visar hur mycket geodata som Lantmäteriet levererat till samhället<sup>5</sup>. Indexet inkluderar leverans till Lantmäteriets egen verksamhet, till exempel förrättningsverksamheten. Mätningen visar procentuell ökning jämfört med 2015.

Intresset för geodata fortsätter att öka och Lantmäteriet levererar nu mer geodata än någonsin. Inom flera områden blev användningen rekordhög 2019.

Ett exempel är visningstjänsten *Topografisk webbkarta* som blir allt mer vanlig i olika handläggningssystem och e-tjänster. Antal anrop till tjänsten under 2019 var 4,6 miljarder, jämfört med 3,5 miljarder 2018. Positioneringstjänsten *Nätverks-RTK* fick 1 004 nya abonnemang under 2019, jämfört med 560 året innan. Även användningen av den öppna tjänsten *Nedladdning laserdata skog* ökar kraftigt vartefter nya skannade områden görs tillgängliga. Ökad kunskap om nyttan med geodata och nya tekniska möjligheter är faktorer som bidragit till utvecklingen.

Under 2018–2019 har vi sett återkommande maskinella mängdanrop mot våra e-tjänster avsedda för privatpersoner, vilket har påverkat leveransindex positivt. Däremot kan det ge negativ inverkan på avgiftsintäkterna eftersom informationen inte hämtats ut via ordinarie tillhandahållanderutiner.



### Leveransindex omfattar:

**Visningstjänster**, ger möjlighet att använda färdiga kartor och bilder i egna system eller applikationer via maskin till maskin-gränssnitt.

**Direktåtkomsttjänster**, ger möjlighet att ställa frågor och få svar kring en specifik informationsmängd via maskin till maskin-gränssnitt. Används primärt för fastighetsinformation.

**Nedladdning av kopia**, ger möjlighet att (automatiskt eller manuellt) hämta ut eller ladda ner större datamängder.

**Nätverks-RTK**, ger möjlighet att i realtid bestämma läget för en punkt med en osäkerhet på centimeternivå.

### BÄTTRE E-TJÄNSTER FÖR PRIVATPERSONER GER ENKLARE ÅTKOMST TILL GEODATA

Tidigare års kundundersökningar har visat att privatpersoner är den minst nöjda kundgruppen när det gäller Lantmäteriets försörjning med geodata till samhället. Under året har vi därför förbättrat vår förmåga att fånga dessa användares behov som underlag för utvecklingsinsatser. Hur kundnöjdheten utvecklas följer vi genom att mäta antal besök och genomsnittsbetyget som kunderna lämnar på våra mest använda e-tjänster.

Användningen har ökat successivt och genomsnittsbetyget på tjänsterna 2019 blev 4,3 av max 5,0<sup>6</sup>. Lantmäteriets geodata som förmedlas via tjänsterna uppskattas mycket. Det framkommer i användarintervjuer och i de kommentarer som lämnas direkt via tjänsterna. De negativa synpunkter som vi får in rör oftast brister i användargränssnitt.

Att allt fler känner till och använder geodata från Lantmäteriet ser vi även i antalet förfrågningar om fastighetsinformation som görs enligt offentlighetsprincipen. Offentlighetsuttagen

<sup>5</sup> Mätningen anger antal leveranser/transaktioner, oavsett omfattning på informationsmängden

<sup>6</sup> Användare uppmanas att lämna ett betyg på skalan 1–5. Mätningen infördes 2019.

hanteras i huvudsak med manuella rutiner och större registerutdrag levereras på papper.

Indikator	2017	2018	2019
Antal offentlighetsuttag Geodata	443	538	756

Avser uttag av mer komplex karaktär som inte kan hanteras via Lantmäteriets Kundcenter.

En av de vanligaste frågorna till Lantmäteriets kundcenter är vem som äger en viss fastighet. För att ge bättre service och avlasta kundcenter har Lantmäteriet påbörjat utvecklingen av den nya e-tjänsten *Vem äger fastigheten*. Användning och betyg på tjänsten kommer att mätas från och med 2020 då tjänsten är införd.



Skärmbildsexempel från e-tjänsten Min Karta

I maj lanserade vi den nya karttjänsten *Min Karta* som på sikt kommer att ersätta *Kartsök och ortnamn*. *Min Karta* kommer att vara lättare att använda och har mer behovsanpassad funktionalitet. Till exempel ger den tillgång till bättre kartunderlag för ansökan om bygglov.

#### Våra mest använda e-tjänster för geodata

Besök (genomsnitt) per månad	2015	2016	2017	2018	2019
Kartsök och ortnamn	64 000	69 000	71 000	100 000	130 976
Min Fastighet	21 000	28 000	37 000	44 000	45 584
Historiska kartor			28 000	34 000	45 131
Kartutskrift			11 000	14 000	14 670
Min Karta					10 050

Vi saknar längre tidsserier för några av tjänsterna: Min karta ny tjänst från 2019, Kartutskrift ny från 2017 och för Historiska kartor saknas underlag för mätning före 2017.

### MÅNGA SÖKER TILLSTÅND ATT SPRIDA BILD OCH FILM FRÅN DRÖNARE

Ikraftträdandet av lagen och förordningen om skydd för geografisk information<sup>7</sup> 2016 medförde ökade krav på tillstånds- och granskningsförfarandet när det gäller spridning av bland annat flygbilder inhämtade från luftfarkost. En ökad användning av drönare har även gjort att ärendemängderna ökat kraftigt jämfört med tidigare och vi bedömer att ökningen fortsätter. I budgetunderlaget har Lantmäteriet därför begärt, och kommer att fortsätta begära, utökad anslag för verksamheten.

Under 2019 hanterade Lantmäteriet 500–1 300 ansökningar om spridningstillstånd varje månad. Tiden från komplett ansökan till beslut har varierat från 15 minuter till tre månader beroende på det inskickade materialets omfattning. Vi upplever att sökande i de flesta fall varit nöjda med hanteringen och att vår leverans motsvarat kundernas och samhällets behov.

	2016	2017	2018	2019
Antal inkomna ärenden	713	1 387	6 063	10 100

*Lantmäteriet tog över verksamheten under 2016. Antal ärenden det året avser därför enbart från och med 1 maj. Kostnad per ärende kan inte redovisas i nuläget eftersom vi saknar modell för detta. Kommer att tas fram under 2020.*

### GEODETISK INFRASTRUKTUR GER ENHETLIG OCH NOGGRANN LÄGESBESTÄMNING

Kommunernas införande av gällande nationella referenssystemen i plan och höjd har fortgått med bra framdrift under året. Det återstår nu endast en kommun som inte infört SWEREF 99, samt 19 kommuner som inte infört RH 2000.

För att enhetlig och entydig lägesbestämning ska vara möjlig har Lantmäteriet referensnätet SWEPOS med permanenta referensstationer över hela Sverige.

Dessa använder satellitbaserade positioneringssystem och gör det möjligt att mäta position i realtid med centimeternoggrannhet. Vår positioneringstjänst Nätverks-RTK efterfrågas allt mer och kraven på noggrannhet och tillgänglighet ökar. För att ge bättre lägesnoggrannhet som stöd vid utbyggnad av infrastruktur, till exempel Botniabanan, har SWEPOS-nätet utökats med 27 referensstationer under året. Vi har även infört redundans i dataflödet från stationerna till våra samarbetspartners för att öka stabiliteten i positioneringstjänsten.

De nationella referenssystemen som består av noggrant lägesbestämda punkter är:

- SWEREF 99 för plan
- RH 2000 för höjd
- RG 2000 för tyngdkraft



<sup>7</sup> 2016:319 och 2016:320

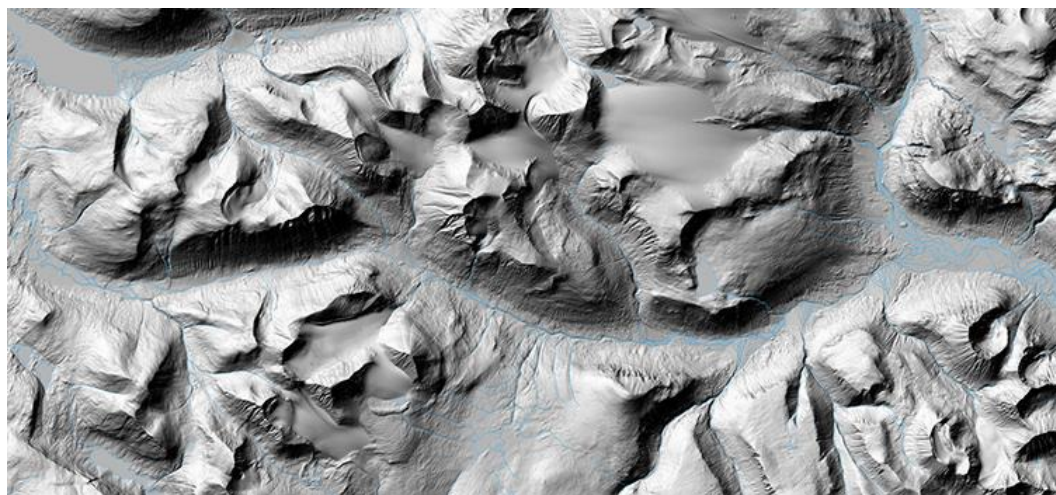
### DEN NYA FÖRSTÄRKNINGSRESURSEN GEOCELL BIDRAR TILL SVERIGES KRISBEREDSKAP

Som ett resultat av Lantmäteriets deltagande i bekämpningen av skogsbränderna 2018 har vi under året organiserat och bemannat en så kallad förstärkningsresurs geocell<sup>8</sup>. I geocellen ingår mobil utrustning och utbildad personal som står i beredskap för att vid behov förstärka en krisledningsinsats i Sverige med uppdaterade kartunderlag.

### DEN NATIONELLA HÖJDMODELLEN TÄCKER NU HELA SVERIGE

Under 2019 har ytterligare 6 338 km<sup>2</sup> laserskannats för den nationella höjdmodellen. Därmed är hela Sveriges areal skannad och kvalitetsförbättrad med avseende på broar, dammar och korrekta strandlinjer. Inom några områden återstår det att förbättra separationen mellan mark och vatten. Den slutgiltiga editeringen kommer att genomföras i början av 2020.

De sista områdena i högfjällen har varit problematiska att laserskanna och tagit tid eftersom det krävs snöfria marker och molnfritt väder. Uppbyggnaden av en rikstäckande höjdmödel har pågått i elva år.

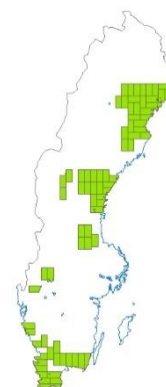


*Terrängskuggning över Sareks nationalpark med hjälp av Lantmäteriets nya höjdmödel.*

### EN FEMTEDEL AV SVERIGES SKOGSMARK LASERSKANNA FÖR SKOGSBRUKETS BEHOV

Inför 2018 tilldelade regeringen Skogsstyrelsen anslag för att i samarbete med Lantmäteriet och Sveriges lantbruksuniversitet kontinuerligt laserskanna Sverige för skogsbrukets behov.

Under 2019 skannades 57 131 km<sup>29</sup>, vilket motsvarar 86 procent av den yta som vi planerat att skanna. Avvikelsen beror på ogynnsamma väderförhållanden och begränsad tillgång till luftrummet i södra Sverige. Omkring 20 procent av Sveriges skogsmarker är därmed skannade, de gröna områdena i bilden.



<sup>8</sup> Enligt koncept som sedan tidigare används inom Myndighetsuppdrag gentemot Försvarmakten

<sup>9</sup> Avser yta som skannats av leverantör och godkänts av Lantmäteriet. Det motsvarar inte samma yta som tillgängliggjorts för kunder.

## 5 Målområde: Lantmäteriets information om geografi och fastigheter är öppen, tillgänglig och användbar

**Målområdet i korthet:** Målområdet innebär att denna information är öppen – det vill säga avgiftsfri och utan begränsande villkor. Informationen är en del av samhället, tillgodoser kundernas behov, är aktuell, och har en kvalitet som motsvarar behov och efterfrågan. Den utvecklas med behoven i samhället och hos våra kunder och den går enkelt och effektivt att hitta och använda.

### 5.1 Vårt löpande arbete för god aktualitet och kvalitet

För att upprätthålla en informationsförsörjning med god aktualitet och kvalitet underhåller och förbättrar Lantmäteriet informationen löpande.<sup>10</sup>

Ett viktigt område är kvaliteten på fastighetsgränsernas koordinater i registerkartan. Eftersom gränserna har kommit till under en lång tidsperiod varierar kvaliteten. Av fastighetsgränserna innanför tätort anser vi att 65 procent är av tillräckligt god kvalitet, medan de utanför tätort uppgår till 30 procent<sup>11</sup>. Vi åtgärdar bristerna successivt, men det går långsamt. Under ett år förbättrar vi endast några promille av de kända felen<sup>12</sup>. Sedan 2018 har Lantmäteriet en mer ändamålsenlig samverkan med Sveriges kommuner. Det har gjort att fler gränser åtgärdas. Att rätta olika typer av äldre brister i fastighetsregistret är tidskrävande. För att öka takten kommer Lantmäteriet att använda delar av den förstärkta verksamheten i Kiruna<sup>13</sup> till kvalitetsarbetet.

#### Ny modern plattform

I mars 2019 flyttades Lantmäteriets information om fastigheter och bestämmelser från en föråldrad stordatormiljö till en ny modern teknisk plattform

Kvaliteten i fastighetsregistrets inskrivningsdel har under de senaste tre åren varit god med max 0,1 procent kända fel. I antal motsvarar det cirka 50 000. I början av året rensades registret från ett stort antal avtalsrättigheter enligt förnyelselagen<sup>14</sup>.

Under 2019 har Lantmäteriet förstärkt det systematiska kvalitetsarbetet som syftar till att höja kvaliteten i de nya uppgifterna som förs in i fastighetsregistret. Exempel på åtgärder är nya arbetssätt, utbildning av personal och översyn av kontroller i handläggningssystem.

Lantmäteriet uppdaterade den geografiska informationen enligt planen för 2019, förutom en mindre avvikelse inom processen flygfotografering<sup>15</sup>. De områden som inte blev flygfotograferade (9 procent av planerad yta) finns i fjällvärlden. Vi planerar att hantera dessa under kommande verksamhetsår.

### 5.2 Självservice ökar tillgängligheten till geodata

Lantmäteriet utvecklar och moderniserar kontinuerligt tillhandahållandet av geodata för att informationsförsörjningen till samhället ska vara stabil, långsiktig och motsvara behoven.

För att kunderna snabbt och enkelt ska kunna komma åt Lantmäteriets geodata vill vi erbjuda ökad grad av självservice. I dagsläget är det endast öppna data som nås via självservice. Under året har vi arbetat med tekniska förutsättningar för detta, samt med förbättrad information om innehållet i våra geodataprodukter och hur de används. En förutsättning för

<sup>10</sup> De indikatorerna som angavs i förra årets redovisning anses inte som relevanta för den externa redovisningen och har därför plockats bort och ersatts av denna redovisning.

<sup>11</sup> Målsättningen är max 0,05 meter medelfel inom tätort och max 0,5 meter utanför tätort.

<sup>12</sup> Mätningen infördes 2018 och båda åren visar förbättringar i promille.

<sup>13</sup> Uppdrag att utöka antalet arbetstillfällen med lokalisering i Kiruna, dnr 2019/010018.

<sup>14</sup> Avtalsrättigheter inskrivna före 1 juli 1968 ska tas bort om de inte förnyats före den 31 december 2018.

<sup>15</sup> Planen omfattar elva verksamhetsprocesser som hanterar insamling, bearbetning och uppdatering av geografisk information. Skanning av Sveriges skogsmarker är en av processerna och det resultatet redovisas i ett eget avsnitt.

självservice är att geodata kan nås via maskin till maskin-gränssnitt (så kallat API). Lantmäteriet behöver även enklare och mer enhetliga affärsmodeller för att självservice ska fungera effektivt för fler produkter än öppna data. Utvecklingen inom dessa områden fortsätter.



2018 började vi mäta andel geodataprodukter som är tillgängliga via självservice. Ökning som indikatorn visar beror på att generalstabskartan och häradsekonomiska kartan gjorts tillgängliga som öppna data. Dessa åtgärder var möjliga eftersom intäkten från produkterna var låg.

Indikator	2017	2018	2019
Andel geodataprodukter som är tillgängliga via självservice (%)		21	23

*E-tjänster ingår i mätningen från och med 2019. 2018 års utfall anpassat utifrån den ändringen.*

---

Lantmäteriet fick under året i uppdrag av regeringen att analysera berörda aktörer och ekonomiska konsekvenser av myndigheters tillgängliggörande av värdefulla datamängder avgiftsfritt med utgångspunkt i EU-kommissionens PSI-direktiv. Uppdraget kan följas på [www.lantmateriet.se/psiuppdrag](http://www.lantmateriet.se/psiuppdrag) och kommer att slutrapporteras den 17 januari 2020

---

## 6 Uppdragsverksamhet

### 6.1 Myndighetsuppdrag - vi ger Försvarsmakten expertstöd inom geodataområdet

Lantmäteriet stödjer Försvarsmakten inför och under alla större övningar med kartunderlag, GIS-stöd för mark- och miljöhänsyn och kartprodukter till övande enheter. Under året har vi stöttat med produkter till planering och förberedelser av nästa års stora Totalförsvars- och Försvarsmaktsövningar.

Tryckta kartprodukter är ett viktigt komplement till Försvarsmaktens digitala produkter för att säkra verksamheten under alla förhållanden. Under året vidareutvecklade Lantmäteriet *Nationell Militär Kartserie* (NMK) och bidrog därmed till att Försvarsmakten nu lagerhåller tryckta kartor för hög beredskap.

Vi har även mätt in och uppdaterat gränser och objekt på ett tiotal av Försvarsmaktens skjut- och övningsfält vilket bidrar till ökad tydlighet och säkerhet för både Försvarsmaktens personal och allmänheten.

Lantmäteriet är Försvarsmaktens tekniska representant i det multinationella samarbetet för produktion av topografiska vektordata, *Multinational Geospatial Co-production Program* (MGCP). Vi representerar även Försvaret i *TanDEM-X High Resolution Elevation Data Exchange Program* (TREx). Syftet med TREx är att producera en globalt täckande höjddatabas. Lantmäteriet står för den svenska produktionen inom samarbetet och har med god marginal uppfyllt årets produktionsmål.

För att få en tydligare samverkan initierades under året ett arbete med revidering av ramöverenskommelsen mellan Lantmäteriet och Försvarsmakten.

### 6.2 Tjänsteexport – för den globala utvecklingen

Tjänsteexporten är Lantmäteriets bidrag till den svenska politiken för global utveckling. Den koncentreras på insatser som medverkar till att bekämpa fattigdom och ge hållbar ekonomisk, ekologisk och social utveckling.

Lantmäteriet har under året bedrivit verksamhet för att, i enlighet med Sveriges politik för global utveckling, stödja lantmäterirelaterad verksamhet i ett flertal länder. Fokus för arbetet är hållbart kapacitetsbyggande i utvecklingsländer, främst genom institutionellt myndighetssamarbete finansierat av Sida.

För att effektivisera och komplettera biståndssamarbetet samverkar Lantmäteriet vid behov nationellt, med exempelvis Skatteverket, Boverket, Gävle kommun, högskolor och universitet samt internationellt. Utöver detta är vi en av de drivande myndigheterna i *Myndighetsnätverket för lärande* (för myndigheter med verksamhet finansierad av Sida). Det rör bland annat globalt utvecklingssamarbete gällande jämställdhet, kommunikation, mänskliga rättigheter, administration och kapacitetsutveckling.

---

Lantmäteriet har varit verksam i följande länder under året:

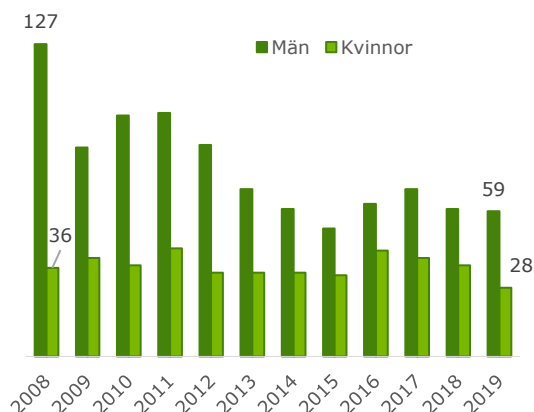
- Albanien
  - Bosnien-Hercegovina
  - Botswana
  - Georgien
  - Kenya
  - Kosovo
  - Liberia
  - Makedonien
  - Montenegro
  - Rwanda
  - Serbien
  - Tanzania
  - Uganda
  - Vitryssland
  - Zambia
- 

Under verksamhetsåret har Lantmäteriets kunskap och erfarenhet efterfrågats i ökad

omfattning från såväl mottagarländer som ambassader, Sida och andra internationella givare.

Under 2019 har vi genomfört en översyn av både arbetsprocesser och organisation för vår tjänsteexport. Organisatorisk tillhörighet har utretts och förändrats för ökad transparens och anpassning till den förändrade verksamhetsstyrningsprocessen för hela verksamheten.

Lantmäteriets tjänsteexport har under senaste decenniet genomgått en förändring från att vara av produktionskaraktär till lärandekaraktär. Det har gjort att antalet personer involverade har minskat under åren, se diagram. Under 2019 har cirka 4 procent av våra medarbetare varit involverade i vår tjänsteexport. Fyra av fem utlandsstationerade medarbetare är män.



*En grupp från Lantmäteriets CILAP-projektet samlad i Sarajevo 2016 för att etablera ett miljöledningssystem i Lantmäterimyndigheterna i Bosnien Hercegovina. Något som lett till betydande miljöförbättringar och att projektet 2019 tilldelades det internationella hållbarhetspriset Energy Globe Award.*



### 6.3 Uppdrag i anslutning till fastighetsbildning

På uppdrag av Skatteverket utför Lantmäteriet det värderingstekniska arbetet och håller i förberedelserna inför de allmänna och förenklade fastighetstaxeringarna. Under året avslutade vi förberedelsearbetet inför den förenklade fastighetstaxeringen av lantbruk 2020. Under andra halvan av 2019 intensifierades arbetet med förberedelserna inför 2021 års allmänna fastighetstaxering av småhus. I arbetet ingår bland annat att se över värderingsmodellerna, förvalta ortsprisregistret, tillhandahålla IT-system för arbetet samt samordna nivåläggning och provvärdering som skapar förutsättningar för rättvisande taxeringsvärden.

Taxeringsvärden och värdepåverkande uppgifter om fastigheterna bidrar till att exempelvis göra bankernas kreditgivning mera effektiv och underlättar således för fastighetsägare som vill belåna sina fastigheter.

Lantmäteriet utför myndighetsuppdrag åt till exempel Trafikverket, vid byggnation av stora infrastrukturprojekt som till exempel järnvägsbyggnation.

<b>Intäkt per verksamhet (mnkr)</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>
Upprättande av fastighetsförteckning samt fastighets- och arkivutredning	1,8	2,4	1,4
Rådgivning och utbildning i fastighetsrättsliga och geodetiska frågor	0,6	1,0	0,3
Rådgivning och utbildning i fastighetstekniska frågor i samband med upprättande av genomförandebeskrivning	3,5	2,6	2,0
Upprättande av ansökan om lagfart, värdeintyg för lagfart och nybyggnadskarta, om uppdragsverksamheten utförs i samband med fastighetsbildning	0,4	0,3	0,4
Förslag till fastighetsplan och detaljplaneändring av genomförandekaraktär som behövs för att genomföra en förrättning	0,2	0,1	0,1
Bildande av samfällighetsförening	1,1	1,4	2,4
Myndighetssamverkan som avser sådana uppdrag åt statliga myndigheter som ansluter till lantmåterimyndighetens kärnverksamhet	19,9	16,8	17,2
Mätning, beräkning och kartläggning (MBK) samt underlag och förslag till enklare detaljplan av genomförandekaraktär i de delar av landet där andra lösningar saknas av marknadsskäl	3,6	2,4	2,8
<b>SUMMA</b>	<b>31,1</b>	<b>27,0</b>	<b>26,6</b>

## 7 Tillsyn av de kommunala myndigheterna – översyn pågår

Lantmäteriet har påbörjat en översyn av formerna för den formella tillsynen av de kommunala lantmäterimyndigheterna (KLM), utifrån rapporten *Översyn av Lantmäteriets tillsyn över de kommunala lantmäterimyndigheterna* (dnr 409–2018/08847). Översynen innefattar bland annat planerade justeringar av den befintliga tillsynsplanen samt tidplaner och tillvägagångssätt för återkoppling. En ny tillsynsplan förväntas kunna fastslås under inledningen av januari 2020. Utöver den övergripande översynen har ordinarie tillsynsbesök gjorts vid två KLM. Åtgärder av de brister som uppmärksammades vid föregående års tillsyn har godkänts för en KLM.

## 8 Intern styrning och kontroll – integrerat i ordinarie arbete

Lantmäteriets arbete med intern styrning och kontroll (ISK) är integrerat i ordinarie verksamhetsplanering och uppföljning. Syftet är att påverka verksamhetens riktning mot önskat resultat utifrån framtagna och beslutad handlingsplan samt inom ramarna för andra utvecklingsinitiativ. Arbetet med intern styrning och kontroll redovisas i sin helhet i en separat rapport (dnr LM2019/018533), i vilken Lantmäteriets väsentliga risker framgår och hur de hanteras. Nedan, en kortare redogörelse av de förbättringsaktiviteter som pågått under 2019.

Fortsatt arbete inom området riskhantering, där verksamheter regelbundet genomför riskanalyser vid större verksamhetsförändringar och projekt. Workshops i riskhantering har genomförts under året och delar av organisationen har arbetat fram eller reviderat internkontrollplaner för sina kärnprocesser.

Under året har en översyn och rensning av Lantmäteriets styrande dokument på intranätet genomförts. Arbetet med Lantmäteriets styrande dokument fortgår även 2020.

## 9 Väsentliga risker 2019 – prioritering och uppföljning

Följande risker identifierades och värderades i samband med verksamhetsplaneringen inför 2019. Riskerna har hanterats och varit prioriterade för hela Lantmäteriet att följa upp under året. Nedan redovisar vi hur riskerna har hanterats och utvecklats under året.

Under året har Lantmäteriets ledningsgrupp genomfört två riskanalyser. Riskerna följs även upp i myndighetens tertiärluppföljning.

Prioriterade risker 2019	Riskvärde
<b>Lantmäteriet kan inte leverera fastighetsinformation med rätt kvalitet.</b> Hanteras i projekt Framtida tillhandahållande av fastighetsinformation. Utvecklingsinsatsen, syftar till en modernisering av Lantmäteriets tillhandahållandeverksamhet. Syftet är att ersätta befintliga systemlösningar och med det kommer ett ersatt produktutbud för att säkra ett fortsatt stabilt tillhandahållande av fastighetsinformationen på marknaden. Projektet pågår enligt plan.	12
<b>Lantmäteriet möter inte kundernas behov gällande handläggningstider, kvalitet och effektivitet.</b> Planering, styrning och uppföljning har ett tydligare strategiskt kundfokus. Fortsatt utveckling av e-tjänster: Genom flödeseffektiv verksamhet skapas förutsättningar att möta kunders och samhällets behov. Inkommande och planering av pågående ärenden analyseras, samordnas, planeras nationellt så att kompetens tillvaratas. Utvecklingen av effektiva och väl fungerande team pågår över hela landet. Systematiskt arbete med ständiga förbättringar: Fortsatt arbete och utveckling med tillvaratagande av kunders och medarbetares idéer och förbättringsförslag	9
<b>Lantmäteriet uppfyller inte alla krav i säkerhets- och säkerhetsskyddslagstiftningen.</b> En säkerhetsfunktion är inrättad. Se mer under avsnittet "Ny säkerhetsorganisation införd".	8

Prioriterade risker 2019	Riskvärde
<p><b>Lantmäteriet kan inte leva upp till lagkraven vad gäller hantering av personuppgifter.</b></p> <p>En grupp inom verksamhetsområde <i>Fastighetsbildning för informationsägarskapsfrågor</i> är inrättad. Klassningen av informationen i handläggningssystemet för fastighetsbildning är uppdaterad samt att risk- och sårbarhetsanalys av den samma är påbörjad. Utveckling av handläggningssystemet för fastighetsbildning är påbörjad, för att minimera riskerna. Översyn av rutiner som har bäring på personuppgiftshantering är påbörjad och kommer att pågå även under 2020. Rättsliga och tekniska utredningar som grund för vidare arbete med bland annat personuppgiftsbehandling i handläggningssystemet har genomförts.</p>	6
<p><b>Lantmäteriet får inte anslag för öppna data.</b></p> <p>Ett arbete för att modernisera affärsmodeller för geografisk information är uppstartat. Risken är hanterad och bedöms inte längre vara väsentlig.</p>	4
<p><b>Utvecklingsprojektet gemensam informationshantering (GI) levererar inte enligt tidplan och effektivitetshemtagningen realiserar inte.</b></p> <p>Arbetet pågår enligt plan och har nått framgång. Risken har omvärderats och bedöms inte längre vara väsentlig.</p>	4
<p><b>Lantmäteriet har inte förmåga att hantera verksamhetens utvecklingsbehov.</b></p> <p>Risken avsåg en särskild del av Lantmäteriets verksamhet. Denna risk har hanterats och bedöms ej längre vara väsentlig.</p>	4

Tre av de väsentliga riskerna har hanterats med framgång och är inte längre några väsentliga risker.

## 10 Ny säkerhetsorganisation införd

Under året har Lantmäteriet implementerat en ny säkerhetsorganisationen. Två biträdande säkerhetschefer har rekryterats och finns på plats sedan februari 2019. En administrativ tjänst som koordinator och en tjänst som informationssäkerhetsansvarig har också tillsatts under året. Myndighetens signalskyddschef har flyttats över till säkerhetsorganisationen.

Under uppstarten har stort fokus lagts på arbetet med informationssäkerhet samt den nya säkerhetsskyddslagstiftningen och de krav som följer på den. Den interna uppbyggnaden av en säkerhetskultur har också hamnat i fokus då den är en förutsättning för att lyckas med att svara upp mot kraven i lagstiftningen.



## 1.1 Forskning och utveckling – vi möter behov med ny kunskap

### 1.1.1 Innovation för att möta samhällets behov

För att möta våra kunders och samhällets behov, där den snabba teknikutvecklingen och digitaliseringen ställer stora krav på offentliga aktörer, måste myndigheter tänka nytt, utmana arbetssätt och prova för att lära. Systematisk innovation ger förutsättningar för att komma till snabbare och bättre resultat i utvecklingen samtidigt som den ger ökad kunskap på nya områden.

Lantmäteriet har under året etablerat ett innovationssystem med ett innovationsråd, där samtliga delar av vår verksamhet finns representerade. Innovationsrådet har tagit ställning till att genomföra ett antal satsningar, som alla är idéer från våra medarbetare, om något nytt och oprövat som ska leda till nytta för kunderna.

Under året har den systematiska innovationen hanterat omkring 20 idéer och innovationssatsningar. Drygt hälften har avslutats under 2019 varav tre har implementerats i verksamheten. Två av dem är tydligt kundrelaterade då den ena innovationen svarar på kundens fråga ”Vem äger fastigheten” och den andra på ”Vem har panten?”.

Flera av de satsningar som avslutats utan implementation eller som fortfarande pågår har gett oss ökad medvetenhet och förmåga att arbeta med digitalisering och hög förändringstakt samt ökad kunskap på områden som blockkedjeteknik och artificiell intelligens (AI).

Inom det högaktuella området AI har flera idéer och satsningar startats. Det pågår en innovationssatsning där maskininlärning används för att se om det går att förstärka och kanske automatisera arbetet med att hitta förändringar på fastigheter i flygbildsgranskning.



Ett avrop av en så kallad chattbot som använder AI för att kunna svara på kunders frågor har genomförts. Initialt är ambitionen att en implementation under 2020 ska leda till lika bra kvalitet i kundtjänsten men med högre tillgänglighet än vad Lantmäteriet kan erbjuda från dagens kundcenter. Ambitionen för framtiden är att kunna ge svar innan frågan ställs och att proaktivt kunna hjälpa kunder som behöver Lantmäteriets service. Denna satsning är större än de som genomförts under 2019.

Några andra viktiga innovationsaktiviteter under året är deltagande i myndighetsnätverken för AI och för blockkedjeteknik, Hack for Sweden och genomförande av Lantmäteriets nionde Innovation Day, där Lantmäteriets medarbetare erbjuds att utveckla en idé under 24 timmar.

### 1.1.2 Forskning leder till ny kunskap

Lantmäteriet bedriver forskning inom flera områden där det behövs för den strategiska utvecklingen och kompetensförsörjningen. Förutom att vår forskningssatsning bidrar till ny kunskap inom berörda ämnesområden kan kvaliteten på grundutbildningarna säkerställas genom att tillgången på disputerade lärare ökar. Forskningsverksamheten bedrivs inom våra

kärnområden i enlighet med en beslutad forskningsstrategi. Under 2019 inrättades en intern beredningsgrupp för forsknings- och utbildningsfrågor. Syftet är att samordna myndighetens verksamhet inom dessa områden, till exempel inför beslut om användning av särskilt avsatta forskningsmedel.

Lantmäteriet har under året finansierat fyra industridoktorander. Det vill säga medarbetare som går en forskarutbildning och forskar inom ett för oss viktigt område, vid en högskola eller ett universitet. Ett av doktorandernas projekt handlar om dataharmonisering och användningen av standarder för geodata. Ett annat forskningsprojekt berör noggrannheten i de mätmetoder som används vid satellitpositionering och ett tredje projekt behandlar systemet för överlåtelse av fastigheter. Det fjärde doktorandprojektet blev klart under året och handlade om samhällets styrning av fastighetsindelningen inklusive möjligheter till liberalisering, det vill säga att förenkla eller ta bort vissa bestämmelser.

Som ett exempel på forskning inom geodesiområdet kan nämnas att Lantmäteriet deltar i EU-projektet *Prepare ships*, vars målsättning är att utveckla framtidens positioneringslösningar för sjöfarten. Vår medverkan i projektet syftar till att nyttja den långa erfarenhet som myndigheten har i fråga om leverans av noggranna satellitbaserade positioneringstjänster.

### 11.3 Författningsutveckling – krävs för övrig utveckling

Rättsutveckling är en viktig del i Lantmäteriets utvecklingsarbete. Juridik, teknik och verksamhetsutveckling behöver gå hand i hand för att inte författningsmässiga hinder ska stoppa eller fördröja önskad utveckling inom myndigheten. Våra rättsutvecklingsprojekt sammanställs i en författningsutvecklingslista med sex prioriterade utvecklingsprojekt samt ett antal oprioriterade och kommande projekt. Listan har under året fått en ny utformning och vi har tydliggjort uppdelningen mellan vilka projekt som är prioriterade respektive oprioriterade.



Författningsutvecklingslistan lämnas till Regeringskansliet och utgör underlag vid regelbundna möten och för Regeringskansliets årsplanering inom författningsutvecklingsområdet. Merparten av de utvecklingsprojekt som har förts upp som prioriterade på listan är starkt knutna till digitaliseringsarbetet som pågår inom myndigheten, samt till regeringsuppdraget *En smartare samhällsbyggnadsprocess* (dnr 519–2018/2889). Tack vare att Lantmäteriet under året har bidragit med en medarbetare som för närvarande tjänstgör vid justitiedepartementet har två av de frågor som förts upp på listan börjat behandlas vid departementet under året.

### 11.4 Våra prioriterade utvecklingsinsatser – digitalisering och förbättrade processer

Lantmäteriets strategi för verksamhetsutveckling har även under 2019 främst varit inriktad på digital anpassning och utveckling av våra processer för att möta den digitala samhällsutvecklingen, den nya säkerhetsskyddslagsstiftningen samt våra intressenters behov.

Lantmäteriets stora utmaningar inom de prioriterade utvecklingsinsatserna är kopplade till komplexitet i insatserna samt beroenden mellan dessa. För att säkra framdriften och möjliggöra en god styrning har vi gjort upprepade analyser och omprioriteringar, vilket har lett till framflyttade tidplaner. Uttåget ur stordatorn (Exodus, Pant, Exit stordatorn och Ersätta debiteringslösning) har fortsatt högst prioritet för Lantmäteriet.

Lantmäteriet jobbar kontinuerligt med förutsättningar för att effektivisera utvecklingsarbetet. Nya arbetssätt och skarpa prioriteringar har bidragit till effektivare användning av våra systemutvecklarresurser.

#### Kortfattad status för de prioriterade utvecklingsinsatserna

##### Exodus - utfåget ur stordatorn

Arbetet har gått som planerat. Projektet driftsattes framgångsrikt i mars 2019.

##### Exit stordatorn

Arbete har påbörjats för att förbereda avveckling av stordatormiljön.

##### Pantsystem

Arbete med krav samt utveckling och implementering av nytt pantsystem pågår. Projektet ger stegvisa leveranser för att ge kunderna möjlighet att anpassa sina processer så tidigt som möjligt. Driftsättningen av ett modernt och hållbart pantsystem är planerad till 2020.

##### Ersätta debiteringssystem

Lantmäteriet har mottagit systemleverans från leverantören med komplett funktionalitet och installationer har gjorts i Lantmäteriets miljöer.

##### Nytt stöd för handläggning fastighetsbildning

Under året har en mer detaljerad utvecklingsplan med inriktning på kundernas behov tagits fram. Den ursprungliga tidplanen sågs över i början på året och har justerats fram.

##### Digital samhällsbyggnadsprocess

Under 2019 slutförde Lantmäteriet regeringsuppdraget *En smartare samhällsbyggnadsprocess*. I slutrapporten redovisar vi förslag till utveckling för ett nationellt tillgängliggörande av alla geodata i samhällsbyggnadsprocessen, samt en etappvis plan för genomförande (dnr 519–2018/2889).

##### Geometrix

Under 2019 arbetade projektet med att sätta ramar för projektet och skapa en plan med att uppdatera påverkad. Arbete pågår med att uppdatera berörda arbetsprocesser och att fastställa informationsmodellen samt att provmigrera geometrier.

##### Gemensam informationshantering (GI)

Projektet har under året levererat dokumentstyrnings- och ärendehanteringssystem för den myndighetsgemensamma verksamheten för dokument och arkivhantering.

##### Informationssäkerhet

Arbete pågår med beredning av säkerhetsskyddsklassificeringsbeslut för den information som Lantmäteriet hanterar.

##### Framtida tillhandahållande av fastighetsinformation

Under året har utveckling av nya produkter fortsatt. Under hösten har dock projektet parkerats i avvaktan på Lantmäteriets resultat av arbetet med den nya säkerhetsskyddslagen.

#### FINANSIELL ÖVERSIKT – PRIORITERADE PROJEKT

Utvecklingsinsats (miljoner kronor)	2017	2018	2019
Exodus	37,2	42,6	14,0
Exit stordatorn	0,0	0,0	1,1
Pantsystem	1,8	9,1	22,2
Nytt stöd för handläggning fastighetsbildning*	3,0	10,3	15,6
Digital samhällsbyggnadsprocess	0,0	0,0	11,9
Geometrix (Fastighetsgeometrier)	0,0	0,0	2,2
Gemensam informationshantering (GI)	5,1	16,6	16,9
Informationssäkerhet	0,1	1,7	0,0
Framtida tillhandahållande av fastighetsinformation	16,5	15,7	14,5
<b>Summa utgifter</b>	<b>63,7</b>	<b>96,0</b>	<b>98,4</b>
<b>Varav lånefinansiering</b>	<b>19,1</b>	<b>17,1</b>	<b>28,3</b>
<b>Summa kostnader</b>	<b>44,6</b>	<b>78,9</b>	<b>70,1</b>

\* Tidigare redovisning av utfallet för Nytt stöd för handläggning Fastighetsbildning har setts över och korrigerats då det tidigare tagit med fler delar än vad som faktiskt ingår i projektet.

## I2 Hållbarhet – arbetet ska genomsyra all verksamhet

Hållbarhet ska vara ett område som genomsyrar all verksamhet på myndigheten samt vara en naturlig del i vardagen för alla medarbetare. Lantmäteriets hållbarhetsarbete har såväl ett internt som ett externt perspektiv.

Under 2019 har vi initierat ett omtag kring myndighetens strategiska hållbarhetsarbete. En långsiktig plan för implementering har tagits fram och integrerats med aktiviteter i verksamhetsplaneringen, varav vissa aktiviteter har påbörjats.

Vi har under året även tagit fram och infört en modell för att identifiera och ställa hållbarhetskrav vid inköp/upphandlingar. Hållbarhetskrav (miljö- och sociala krav) har ställts i de upphandlingar där analysen visat det relevant. Där det är möjligt, kopplar vi ställda krav till prioriterade delmål i de globala målen i enlighet med Agenda 2030.

Under 2019 intensifierades vårt arbete med implementering av FN: s globala hållbarhetsmål, vilka även kallas för de globala målen och Agenda 2030. Samtliga delmål har analyserats internt utifrån olika perspektiv. Därefter har Lantmäteriets ledningsgrupp genomfört en workshop för att identifiera vilka delmål inom de globala målen där myndigheten har stor påverkan.

Myndigheten har prioriterat 12 delmål som berör ekonomisk-, miljömässig- och social hållbarhet samt globalt partnerskap. Delmålen visar på myndighetens breda påverkan inom de globala målen.

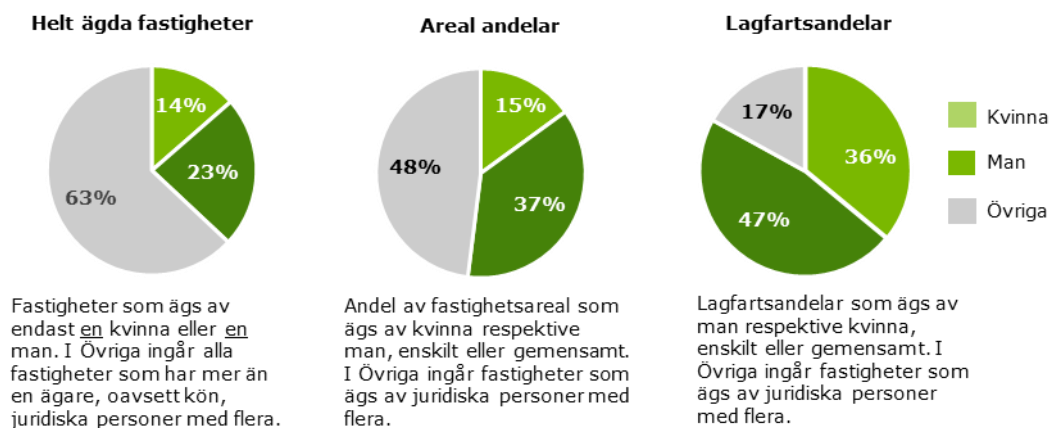
---

De identifierade delmålen är en del i Lantmäteriets pågående arbete med de globala målen / Agenda 2030 och finns inom:

- ❖ Mål 1 Ingen fattigdom
  - ❖ Mål 6 Rent vatten och sanitet för alla
  - ❖ Mål 9 Hållbar industri och infrastruktur
  - ❖ Mål 11 Hållbara städer och samhällen
  - ❖ Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna
  - ❖ Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald
  - ❖ Mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen
  - ❖ Mål 17 Genomförande och globalt partnerskap
-

## KÖNSFÖRDELNING – ÄGANDE AV MARK I SVERIGE

Inom det globala hållbarhetsmålet jämställdhet finns delmålet *Lika rätt till ekonomiska resurser och ägande samt tillgång till finansiella tjänster*<sup>16</sup>. Nedan redovisar vi hur könsfördelningen ser ut i Sverige för ägande av mark samt lagfartsandelar.



## LÅNGSIKTIGT MILJÖMÅL BESLUTAT

Under året har Lantmäteriet beslutat att införa ett långsiktigt miljömål utifrån myndighetens största miljöaspekt, utsläpp till luft. Vårt mål är att minska CO<sup>2</sup>-utsläpp med 70 procent till 2030 (utifrån 2010 års nivåer).

Lantmäteriet är certifierat enligt ISO 14001 och har i november 2019 uppgraderat till ny version. Redovisning av vårt miljöarbete görs enligt Förordning (2009:907) om miljöledning i staten i separat redovisning.

Under 2019 har vi tagit fram en handlingsplan för klimatanpassning, utifrån Förordning (2018:1428) om myndigheters klimatanpassningsarbete. Arbetet har utgått från myndighetens klimat- och sårbarhetsanalys som genomfördes under året. Analysen har legat till grund för val av myndighetsmål, delmål samt myndighetsåtgärder. Samtliga beskrivs i myndighetens handlingsplan. Klimatanpassning är även ett av de prioriterade delmålen inom de globala målen som myndigheten identifierat.

<sup>16</sup> Avser delmål 5a: ”Genomföra reformer för att ge kvinnor lika rätt till ekonomiska resurser, möjligheter att äga och kontrollera mark och andra former av egendom samt tillgång till finansiella tjänster, arv och naturresurser, i enlighet med nationell lagstiftning.”



## I 3 Kompetensförsörjning

### I 3.1 Insatser för jämställdhet, mångfald och arbetsklimat

#### JÄMSTÄLLDHET OCH ARBETSKLIMAT

Lantmäteriet genomför varje år en lönekartläggning med syfte att upptäcka, åtgärda och förhindra osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor som utför lika eller likvärdigt arbete. Kartläggningen resulterar i en handlingsplan som ska ligga till grund för Lantmäteriets fortsatta arbete för jämställda löner. I samband med analysen 2019 identifierades elva löner, varav tio tillhörde kvinnor och en tillhörde en man, där det inte till betryggande grad går att utesluta att lönen idag eller historiskt kan ha en direkt eller indirekt koppling till kön – och lönerna justerades.

Under 2019 har Lantmäteriets handlingsplan mot kränkande särbehandling och trakasserier uppdaterats. Rutinerna har förenklats och förtydligats. Endast ett fåtal anmälningar om upplevda kränkningar har gjorts och dessa har vi utrett under året. Vi har även genomfört nödvändiga åtgärder för att förhindra att liknande situationer uppstår.

#### MÅNGFALD OCH INKLUDERING

Regeringen har givit alla myndigheter i uppdrag att ta emot praktikanter under perioden 2019-2020<sup>17</sup>. Satsningen riktar sig till nyanlända samt personer med funktionsnedsättning. Den har legat väl i linje med Lantmäteriets egen satsning på att utveckla arbetet med mångfald och inkludering.

Som ett led i arbetet med att öka mångfalden inom lantmäteriet har vi under 2019 samarbetat med Arbetsförmedlingen och Högskolan i Gävle. På initiativ av Lantmäteriet har Högskolan i Gävle tillhandahållit en sex månaders utbildning för utrikes födda personer med utbildning inom lantmäteriområdet från hemlandet. Utbildningen har finansierats av medel från Arbetsförmedlingen och syftet har varit att deltagarna ska bli mer anställningsbara inom vår bransch. Lantmäteriets åtagande har varit att efter genomgången utbildning ställa praktikplatser till förfogande och 12 personer har under perioden oktober till december praktiserat på våra kontor runt om i landet.

Lantmäteriet har under 2019 ställt 20 praktikplatser till förfogande varav 12 har avsatts för utbildningssatsningen ovan. Utöver dessa har vi tagit emot ytterligare två praktikanter i vår verksamhet. Arbetet 2019 har avrapporterats till Statskontoret<sup>18</sup>.

---

<sup>17</sup> Dnr 309–2018/2986, 309–2018/3171

<sup>18</sup> Dnr LM2019-003350

## 13.2 Långsiktig kompetensförsörjning – rekrytering, utbildning och ledarskap

### **REKRYTERINGSLÄGE OCH NYCKELKOMPETENSER**

Efterfrågan på lantmäterikompetens i samhället är hög vilket har lett till konkurrens om resurserna. Vi har en förhållandevis låg personalomsättning totalt sett. Dock är personalomsättning något högre avseende förrättningslantmätare, jurister och systemutvecklare. För att möta efterfrågan på kompetens har Lantmäteriet från och med 2017 breddat rekryteringsbasen för förrättningslantmätare till att även omfatta jurister, vilket varit framgångsrikt. Under hösten 2019 startades en ny lantmätarutbildning med juristinriktning vid Uppsala Universitet. För att ytterligare nyttja resurserna på bästa sätt har förrättningsverksamheten fortsatt arbeta med ett teambaserat arbetssätt där olika kompetenser i samverkan arbetar med att handlägga ärenden.

Systemutvecklare är ytterligare en kompetenskategori där efterfrågan i samhället är större än utbudet. Lantmäteriet har därför fortsatt med ett IT Traineeprogram som en del i vår strategiska kompetensförsörjningsstrategi. Syftet med programmet är att erbjuda en bra start för nyutexaminerade IT-studenter genom att ge dem en introduktion som ger goda förutsättningarna att leverera samhällsnytta som systemutvecklare.

### **ARBETSGIVARVARUMÄRKE OCH MARKNADSFÖRING AV LANTMÄTERIET SOM ARBETSGIVARE**

Det senaste året har vi deltagit vid ett flertal mässor, studiebesök, lektioner och event där vi inspirerat och kommunicerat de yrken och utbildningar som finns inom vårt område och bransch men framför allt, vilka kompetensområden vi ser att vi behöver förstärka Lantmäteriet med i framtiden. Vi har även inspirerat studie- och yrkesvägledare eftersom de har en viktig roll för våra prioriterade målgruppers framtida val av utbildningar och yrken.

Arbetet med att stärka Lantmäteriets arbetsgivarvarumärke till att vara en attraktiv arbetsgivare och arbetsplats har fortsatt under året framför allt i digitala kanaler. Vi har producerat nytt innehåll där våra medarbetare är våra bästa ambassadörer och vi har gett dem utrymme att berätta om sin vardag och varför de valt Lantmäteriet som arbetsgivare.

### **SATSNINGAR PÅ UTBILDNINGAR VID UNIVERSITET OCH HÖGSKOLOR**

I ett antal år har Lantmäteriet tillsammans med andra arbetsgivare, universitet och högskolor verkat för att etablera nya lantmäteriutbildningar och fler utbildningsplatser på befintliga utbildningar. Detta arbete har bland annat resulterat i att ett nytt Lantmätarprogram har etablerats vid Uppsala Universitet med start 2019 samt bidragit till att en ny civilingenjörsutbildning i tekniskt lantmäteri lanseras vid Högskolan i Gävle år 2020.

### **LEDARSKAPET STÄRKS GENOM UTBILDNINGAR OCH CHEFSTRÄFFAR**

Vi fortsätter samarbetet med andra myndigheter kring gemensamma chefsutbildningar, dialoggrupper och mentorprogram. Utvecklingsinsatserna är geografiskt spridda vilket gör att vi kan erbjuda stöd till våra chefer i hela landet. Vi har genomfört utbildningar för nya chefer för att ge dem en grund i våra förväntningar på dem som chefer och det ledarskap vi eftersträvar inom myndigheten. Vi har vid två tillfällen samlat alla chefer för att bland annat skapa en samsyn kring vårt uppdrag och våra målområden samt diskutera och utbyta erfarenheter kopplade till ledarskapet.

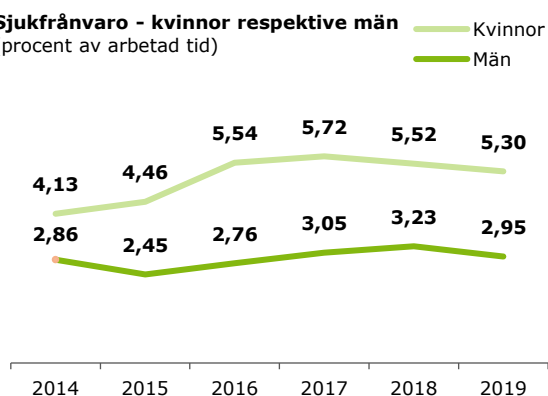
### 13.3 Minskad sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har minskat något under året och ligger nu på 4,31 procent av arbetad tid. Både männens och kvinnornas sjukfrånvaro har minskat. Vad gäller sjukfrånvaron i olika åldersgrupper så är det en marginell ökning i kategorin 29 år och yngre, medan den minskat något i kategorierna 30 - 49 år och 50 år och äldre jämfört med föregående år.

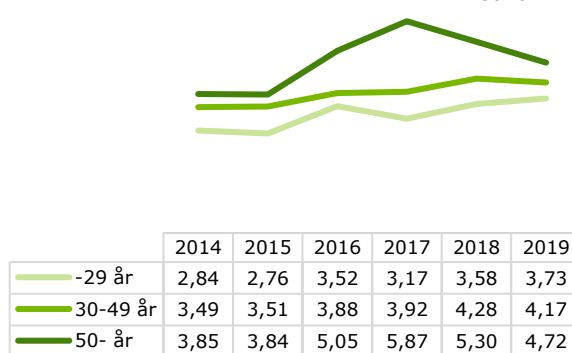
Sjukfrånvaro i procent	2015	2016	2017	2018	2019
Andel sjukfrånvaro av anställdas sammanlagda arbetstid	3,56	4,31	4,57	4,56	4,31
Andel sjukfrånvaro som avser frånvaro under sammanhängande tid över 60 dagar	48,4	47,6	53,4	47,39	47,10

Tabellen visar sammanlagd sjukfrånvaro och sammanhängande sjukfrånvaro över 60 dagar, oavsett ålder eller kön.

**Sjukfrånvaro - kvinnor respektive män**  
(procent av arbetad tid)



**Sjukfrånvaro uppdelad i åldersgrupp**  
(procent av arbetad tid)



## I 4 Lantmäteriet – en aktiv myndighet på den internationella arenan

Lantmäteriet har sedan lång tid tillbaka varit en aktiv myndighet på den internationella arenan för att företräda Sverige inom och bevaka sitt sakområde men också för att bidra med kunskap och erfarenhet.

Lantmäteriet företrädde Sverige vid det nionde expertmötet i FN-initiativet *Global Geospatial Information Management* (UNGGIM) i New York i augusti. Lantmäteriet deltar aktivt i flera av arbetsgrupperna och leder arbetsgruppen *Legal and Policy Frameworks for Geospatial Information Management*. Det är ett område där Sverige kommit betydligt längre än majoriteten av medlemsländerna, inte minst när det gäller hur lagstiftning behöver förändras utifrån den snabba digitaliseringen inom området. Sverige är ett av länderna invalda i UN-GGIMs *Subcommittee on Geodesy* och dess Bureau där Sverige, genom Lantmäteriet, leder arbetsgruppen *Education, Training and Capacity Building*. Fokus för UNGGIM är för närvarande utvecklingen av *Integrated Geospatial Information Framework* (IGIF), ett ramverk för självvärdering av medlemsländerna förmåga kopplat till geodata.

Lantmäteriets chef för Internationella enheten Mikael Lilje verkar som vice president för den internationella organisationen FIG (*International Federation of Surveyors*), där han är vald för perioden 2017 - 2020.

Inom det europeiska samarbetet är den stora uppgiften att säkerställa införandet av det så kallade Inspire-direktivet. Lantmäteriet har här ansvaret för införandet av den miljögeografiska informationen samt för att vara kontaktpunktsansvarig för Sverige i relation till Europeiska kommissionen

De europeiska lantmäteriororganisationerna samarbetar genom kartorganisationen EuroGeographics. Lantmäteriet deltog på årets möte som hölls i Manchester under oktober. Under året har vi även deltagit i arbetet *Knowledge Exchange Network* i syfte att såväl dela med oss av vårt kunnande och våra erfarenheter som att ta del av andra kartmyndigheters erfarenheter och kunnande.

Samarbetet mellan kart- och fastighetsmyndigheterna i de nordiska länderna sker i ett antal arbetsgrupper som arbetar efter en gemensam strategi och avrapporterar enligt en gemensam modell. Vid det traditionsenliga stora chefsmötet, som i år hölls i Mariehamn, byttes erfarenheter inom gemensamma områden för nordiska kart- och fastighetsmyndigheter.

## 15 Sammanställning av uppdrag och åiterrapporteringskrav

### 15.1 Åiterrapporteringskrav

Åiterrapporteringskrav	Läs mer
<p><b>Nationell höjdmodell</b> Lantmäteriet ska redovisa hur arbetet med en nationell höjdmodell framskrider och vilka delar av landet som skannats respektive editerats.</p>	<p>Sidan 28 Dnr: LM2019/00011</p>

### 15.2 Slutrapporterade regeringsuppdrag 2019

Uppdrag	Läs mer
<p><b>Gemensam målsättning för nyckeltal</b> I syfte att minska, mäta och följa upp handläggningstiderna inom fastighetsbildningsverksamheten införa uppföljningsmodell för nyckeltal. Rapportering om införandet och redovisning av aktuella nyckeltal ska ske i årsredovisningen för 2018. <i>En delredovisning ska ske per den 30 april 2019 därefter ska Lantmäteriet årligen i årsredovisningen redovisa, analysera och utvärdera nyckeltal.</i></p>	<p>Sidan 17 – 20 Dnr: 201–2018/8076</p>
<p><b>En smartare samhällsbyggnadsprocess</b> Uppdraget innebär att redovisa lösningar, kostnader och en genomförandeplan för hur geodata bör utvecklas för att möjliggöra ett nationellt tillgängliggörande av all geodata inom samhällsbyggnadsprocessen. <i>Denna del av uppdraget ska redovisas till regeringen (Finansdepartementet) senast den 26 april 2019.</i> Uppdrag att lämna förslag på hur ett nationellt tillhandahållande av detaljplaner kan utformas. I samband med detta ska även behovet av en utökad redovisning av byggnadsinformation utredas. <i>Denna del av uppdraget ska redovisas till regeringen (Näringsdepartementet) senast den 31 januari 2019.</i></p>	<p>Dnr: 519–2018/2889</p>
<p><b>Skapa en säker och effektiv tillgång till grunddata</b> Uppdrag till Lantmäteriet, Bolagsverket och Skatteverket att tillsammans lämna förslag som syftar till att skapa en säker och effektiv tillgång till grunddata. Delredovisningar av hur arbetet fortgår ska efter överenskommelse lämnas till Regeringskansliet (Finansdepartementet). <i>Uppdraget ska slutredovisas till regeringen (Finansdepartementet) senast den 30 april 2019.</i></p>	<p>Dnr: 519–2018/4635</p>
<p><b>Skapa en ökad säkerhet och effektivitet i samband med elektroniska informationsutbyten</b> Uppdrag till Lantmäteriet, Bolagsverket, Domstolsverket, E-hälsomyndigheten, Försäkringskassan och Skatteverket att tillsammans lämna förslag som syftar till att skapa ökad säkerhet och effektivitet i samband med elektroniska informationsutbyten inom och med den offentliga sektorn. Delredovisningar av hur arbetet fortlöper ska efter överenskommelse lämnas till Regeringskansliet (Finansdepartementet). <i>Uppdraget ska slutredovisas till regeringen (Finansdepartementet) senast den 15 augusti 2019.</i></p>	<p>Dnr: 101–2018/4636</p>
<p><b>Ta emot nyanlända arbetssökande</b> Uppdrag till statliga myndigheter att ta emot nyanlända arbetssökande för praktik 2016–2018 m.m. <i>Redovisas till Statskontoret 1 oktober 2016, 1 april 2017, 1 april 2018 och 15 januari 2019. Efter dialog med Statskontoret ska slutredovisningen vara dem tillhanda senast den 1 april 2019</i></p>	<p>Sidan 41 Dnr: 309–2016/593</p>
<p><b>Ta emot personer med funktionsnedsättning</b> Uppdrag till statliga myndigheter att ta emot personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga för praktik 2016–2018 m.m. <i>Redovisas till Statskontoret 1 oktober 2016, 1 april 2017, 1 april 2018 och 15 januari 2019. Efter dialog med Statskontoret ska slutredovisningen vara dem tillhanda senast den 1 april 2019.</i></p>	<p>Dnr: 309–2016/679</p>
<p><b>Moderna beredskapsjobb</b> Uppdrag att redovisa hur myndigheten under 2018 har bidragit till att anställa personer som står långt från arbetsmarknaden, inklusive nyanlända. <i>Slutredovisats till Statskontoret 2019-03-29</i></p>	<p>Dnr: LM2019/000648</p>
<p><b>Digitala investeringar</b> Uppdrag till statliga myndigheter att inhämta rekommendationer från expertgruppen</p>	<p>Dnr: 101–2017/2790</p>

Uppdrag	Läs mer
för digitala investeringar. <i>Kortfattade statusuppdateringar ska lämnas två gånger per år, den 30 juni och 31 december, för de investeringar som har analyserats av expertgruppen.</i>	
<b>Arbetet med informationssäkerhet</b> Uppdrag att redovisa de övergripande åtgärder som myndigheten vidtagit för att bedriva ett systematiskt arbete med informationssäkerhet samt hur myndigheten arbetar med den centrala styrningen och kontrollen av det arbetet. <i>Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 30 september 2019.</i>	Sidan 35 Dnr: LM2019/000647

### 15.3 Pågående regeringsuppdrag

Uppdrag	Läs mer
<b>Kompetenssatsning om digitaliseringens möjligheter i plan- och byggprocessen</b> Målsättningen med uppdraget är att bidra till en effektivare och mer enhetlig digitaliserad plan- och byggprocess, vilket är en del i det övergripande målet att få till stånd fler bostäder. I uppdragets genomförande ska Lantmäteriet ta tillvara Boverkets kunskap om plan- och byggprocessen och Naturvårdsverkets kunskap från uppdraget Digitalt först - för smartare miljöinformation samt inhämta synpunkter från Sveriges Kommuner och Landsting, De små kommunernas samverkan och samverka med ett urval av kommuner, landsting och länsstyrelser. I genomförandet av uppdraget ska Lantmäteriet också ta hänsyn till det arbete som framkommit inom ramen för samverkansprogrammet Smarta städer, särskilt inom arbetsgruppen för digitaliserad planprocess. <i>Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 1 december 2020.</i>	Dnr: 404–2017/6510
<b>Gemensam målsättning för nyckeltal</b> I syfte att minska, mäta och följa upp handläggningstiderna inom fastighetsbildningsverksamheten införa uppföljningsmodell för nyckeltal. Rapportering om införandet och redovisning av aktuella nyckeltal ska ske i årsredovisningen för 2018. <i>En delredovisning ska ske per den 30 april 2019 därefter ska Lantmäteriet årligen i årsredovisningen redovisa, analysera och utvärdera nyckeltal..</i>	Sidan 17 - 20 Dnr: 201–2018/8076
<b>Laserskanning av Sveriges skogsmark</b> Uppdrag att genomföra laserskanning av Sveriges skogsmark. I uppdraget ingår även lagring och tillhandahållande av laserdata. <i>Uppdragets framdrift ska årligen redovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet).</i>	Sidan 28 Dnr: 508–2018/4130
<b>Utöka antalet arbetstillfällen med lokalisering i Kiruna</b> Uppdrag att förstärka myndighetens verksamhet i Kiruna genom att utöka antalet arbetstillfällen inom myndighetens nuvarande verksamhetsområde. <i>Uppdraget redovisas till Finansdepartementet 30 november 2019, 30 oktober 2020 och slutredovisas senast 31 december 2021.</i>	Dnr: LM2019/010018
<b>Tillgängliggörande av värdefulla datamängder</b> Uppdrag att analysera budgetära konsekvenser av myndigheters tillgängliggörande av värdefulla datamängder.	Dnr: LM2019/007157
<b>Etablera nationellt ramverk för grunddata inom den offentliga förvaltningen.</b> Uppdrag åt Bolagsverket, Lantmäteriet, Myndigheten för digital förvaltning, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap samt Skatteverket att tillsammans etablera ett nationellt ramverk för grunddata inom den offentliga förvaltningen. Myndigheten för digital förvaltning ska leda arbetet.	Dnr: LM2019/020730
<b>Förvaltningsgemensam digital infrastruktur för informationsutbyte</b> Uppdrag till Bolagsverket, Domstolsverket, E-hälsomyndigheten, Försäkringskassan, Lantmäteriet, Myndigheten för digital förvaltning, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Riksarkivet samt Skatteverket att tillsammans etablera en förvaltningsgemensam digital infrastruktur för informationsutbyte.	Dnr: LM2019/020727
<b>Testa ny teknik vid automatisering inom offentlig förvaltning</b> Uppdrag åt Myndigheten för digital förvaltning och Lantmäteriet att tillsammans undersöka möjligheten att använda ny teknik för att utveckla automatiserade arbetsrutiner, ärendeprocesser och beslutsfattande.	Dnr: LM2019/020474

Uppdrag	Läs mer
<b>Praktik för nyanlända</b> Uppdrag till statliga myndigheter att fortsatt ta emot nyanlända arbetssökande för praktik 2019 och 2020. <i>Redovisas till Statskontoret 1 april 2019, 1 april 2020 och 15 januari 2021</i>	Sidans 41 Dnr: 309–2018/3171
<b>Praktik för personer med funktionsnedsättning</b> Uppdrag till statliga myndigheter att fortsatt ta emot personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga för praktik 2019 och 2020. <i>Redovisas till Statskontoret 1 april 2019, 1 april 2020 och 15 januari 2021.</i>	Dnr: 309–2018/2986

## 16 Finansiellt läge

### 16.1 Intäkter och kostnader för respektive verksamhetsområde

Verksamhetsområde (mnkr)	2017	2018	2019
<b>FÖRRÄTTNINGSVVERKSAMHET OCH FASTIGHETSINDELNING</b>			
Intäkter av anslag	76,0	76,1	84,5
Intäkter av avgifter o andra ersättningar	822,3	860,9	871,8
Intäkter av bidrag	3,3	5,8	4,2
Finansiella intäkter	0,8	0,7	0,5
Summa intäkter	902,4	943,5	961,0
Kostnader	859,8	954,5	994,1
<b>RESULTAT</b>	<b>42,6</b>	<b>-11,0</b>	<b>-33,1</b>
<b>INFORMATIONSFÖRSÖRJNING</b>			
Intäkter av anslag	307,8	348,7	402,7
Intäkter av avgifter o andra ersättningar	371,8	361,9	364,8
Intäkter av bidrag	10,4	13,6	16,4
Finansiella intäkter	1,2	1,0	1,5
Summa intäkter	691,2	725,2	785,4
Kostnader	696,8	734,5	800,8
<b>RESULTAT</b>	<b>-5,6</b>	<b>-9,3</b>	<b>-15,4</b>
<b>INSKRIVNINGSVVERKSAMHET</b>			
Intäkter av anslag	169,6	162,3	162,5
Intäkter av avgifter o andra ersättningar	0,1	0,1	0,1
Intäkter av bidrag	0,2	0,8	0,8
Finansiella intäkter	0,3	0,2	0,1
Summa intäkter	170,2	163,4	163,5
Kostnader	170,2	163,4	163,5
<b>RESULTAT</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>
<b>UPPDRAGSVVERKSAMHET</b>			
Intäkter av anslag	0,3	0,2	0,3
Intäkter av avgifter o andra ersättningar	89,6	86,5	84,1
Intäkter av bidrag	29,5	27,5	42,0
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0
Summa intäkter	119,4	114,2	126,4
Kostnader	118,1	114,6	123,5
<b>RESULTAT</b>	<b>1,3</b>	<b>-0,4</b>	<b>2,9</b>
<b>LANTMÄTERIET TOTALT</b>			
Intäkter av anslag	553,7	587,3	650,0
Intäkter av avgifter o andra ersättningar	1 283,8	1 309,4	1320,8
Intäkter av bidrag	43,4	47,7	63,4
Finansiella intäkter	2,3	1,9	2,1
Summa intäkter	1 883,2	1 946,3	2 036,3
Kostnader	1 844,9	1 967,0	2 081,9
<b>RESULTAT</b>	<b>38,3</b>	<b>-20,7</b>	<b>-45,6</b>

#### FÖRRÄTTNINGSVVERKSAMHET OCH FASTIGHETSINDELNING

Verksamhetsområdet är till 90 procent avgiftsfinansierat. Se avsnittet ”Resultatutveckling inom förrättningsverksamheten” för ekonomisk analys av utvecklingen.

#### INFORMATIONSFÖRSÖRJNING

Avgiftsintäkter och anslag utgör cirka 50 procent var av den totala finansieringen. Se avsnittet ”Resultatutveckling inom Informationsförsörjning” för ekonomisk analys av intäktsutvecklingen.

Uppbyggnad av en nationell höjdmödel har pågått sedan 2009 och finansieras av ett särskilt anslag. I kostnaderna ingår även utvecklingsinsatser för att kunna ajourhålla och



tillhandahålla informationen. Arbetet har avslutats under 2019.

#### INSKRIVNINGSVERSAMHET

Inskrivningsverksamheten har legat på en relativt stabil kostnadsnivå de senaste åren. Verksamheten är i princip helt anslagsfinansierad.

#### UPPDRAGSVERSAMHET

Lantmäteriets uppdragsverksamhet består av Myndighetsuppdrag, Tjänsteexport samt Uppdrag i anslutning till fastighetsbildning.

För analys av verksamheterna se avsnittet ”Resultatutveckling inom uppdragsverksamheten”.

## 16.2 Avgiftsfinansierad verksamhet

Inom den avgiftsfinansierade verksamheten uppvisar Lantmäteriet ett samlat balanserat resultat på minus 3 miljoner kronor. Det är främst ett resultat av en svag resultatutveckling inom förrättningsverksamheten. Samtliga verksamheter förutom förrättningsverksamheten har balanserade överskott.

Såväl omsättning som resultat är lägre än budget på totalen och huvudorsaken återfinns inom förrättningsverksamheten. Verksamheten uppvisar såväl intäkter som kostnader under budget. Detta är kopplat till en obalans mellan fakturerade timmar och verksamhetens kostnader samt färre anställda än budgeterat, vilket ger färre produktionstimmar och lägre intäkter.

Resultatet inom grundläggande fastighetsinformation och geografisk information är bättre än budget och är en kombination av högre intäkter och lägre kostnader än plan. Det lägre kostnadsutfallet jämfört med budget återfinns inom fastighetsinformationsområdet och beror bland annat på lägre kommunala ersättningar än budgeterat.

Inom flera verksamheter har ett balanserat överskott byggts upp för att finansiera pågående och kommande utvecklingsinsatser och avveckling av äldre IT-miljö.

För en mer omfattande analys hänvisar vi till kommande avsnitt om resultatutvecklingen för respektive verksamhet.

Avgiftsbelagd verksamhet (mnkr)	UB 2018	Intäkt 2019	Bud int. 2019	Kost. 2019	Bud kost. 2019	Res. 2019	Bud res. 2019	UB 2019	Bud UB 2019
<b>Offentligrättslig verksamhet</b>									
Förrättningsverksamhet	-19,5	875,1	962,0	908,2	949,0	-33,1	13,0	-52,6	-6,5
<b>Summa</b>	<b>-19,5</b>	<b>875,1</b>	<b>962,0</b>	<b>908,2</b>	<b>949,0</b>	<b>-33,1</b>	<b>13,0</b>	<b>-52,6</b>	<b>-6,5</b>
<b>Uppdragsverksamhet</b>									
Uppdragsverksamhet *	-16,7	99,3	90,0	93,1	88,0	6,2	2,0	-10,5	-14,7
Uppdragsverksamhet i anslutning till fastighetsbildning	12,6	26,8	27,0	30,1	29,0	-3,3	-2,0	9,3	10,6
<b>Summa</b>	<b>-4,1</b>	<b>126,1</b>	<b>117,0</b>	<b>123,2</b>	<b>117,0</b>	<b>2,9</b>	<b>0,0</b>	<b>-1,2</b>	<b>-4,1</b>
<b>Övrig avgiftsfinansierad verksamhet</b>									
Pantbrevsregistrering	20,5	32,0	30,0	44,4	36,0	-12,4	-6,0	8,1	14,5
Grundläggande geografisk- och fastighetsinformation	45,9	324,5	315,0	327,5	332,0	-3,0	-17,0	42,9	28,9
<b>Summa</b>	<b>66,4</b>	<b>356,5</b>	<b>345,0</b>	<b>371,9</b>	<b>368,0</b>	<b>-15,4</b>	<b>-23,0</b>	<b>51,0</b>	<b>43,4</b>
<b>TOTALT</b>	<b>42,8</b>	<b>1 357,7</b>	<b>1 424,0</b>	<b>1 403,3</b>	<b>1 434,0</b>	<b>-45,6</b>	<b>-10,0</b>	<b>-2,8</b>	<b>32,8</b>

\* I uppdragsverksamhet ingår minus 20,6 mnkr som är ett underskott från bolagiseringen av Metria

I tabellen visas omsättningen inom de avgiftsfinansierade verksamheterna, exklusive anslagsintäkter. Det rör förrättningsverksamheten (6,0 miljoner kronor), grundläggande geografisk- och fastighetsinformation (34,6 miljoner kronor) och uppdragsverksamhet (0,3 miljoner kronor). Effekten är resultatneutral då kostnaderna har sänkts med samma belopp

Lantmäteriet är uppborgsmyndighet vad gäller stämpelskatt och expeditonsavgifter, som är ett resultat av verksamhetens beslut.

Expeditonsavgifterna har ökat jämfört med föregående år och uppgår till 263 miljoner kronor vilket främst är ett resultat av en högre volym av avgiftsbelagda ärenden under året. Expeditonsavgifterna var budgeterade till 255 miljoner kronor. Avgifterna kopplade till samfällighetsföreningsregistret uppgår till 2 miljoner kronor vilket är i samma nivå som föregående år och följer budget.

Intäkter från stämpelskatt är 12 miljarder kronor vilket är på samma nivå som 2018.

<b>Stämpelskatt, expeditonsavgifter och samfällighetsregister (mnkr)</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>
Stämpelskatt	11 796	11 823	12 121
Expeditonsavgifter	265	254	263
Samfällighetsföreningsregister	2	2	2

#### RESULTATUTVECKLING INOM FÖRRÄTTNINGSVIRKSAMHETEN

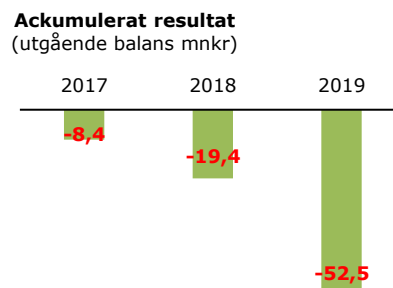
<b>Förrättningsverksamhet (mnkr)</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>
Intäkter av anslag	6,0	6,0	6,0
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	820,6	860,4	870,5
Intäkter av bidrag	3,3	5,7	4,1
Finansiella intäkter	0,8	0,6	0,5
<b>SUMMA INTÄKTER</b>	<b>830,7</b>	<b>872,7</b>	<b>881,1</b>
Kostnader för personal	-532,2	-601,0	-595,0
Kostnader för lokaler	-42,1	-52,3	-56,7
Övriga driftskostnader	-193,7	-210,2	-240,2
Finansiella kostnader	-0,4	-0,1	-0,1
Avskrivningar och nedskrivningar	-19,6	-20,1	-22,2
<b>SUMMA KOSTNADER</b>	<b>-788,0</b>	<b>-883,7</b>	<b>-914,2</b>
<b>ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING</b>	<b>42,7</b>	<b>-11,0</b>	<b>-33,1</b>

Förrättningsverksamheten har ökat sin omsättning något under 2019. Någon taxehöjning skedde inte inför 2019.

Personalomsättningen inom förrättningsverksamheten innebär att ett rekryteringsarbete ständigt pågår. Det innebär också att mycket tid läggs på handledning, utbildning och introduktion av nyanställda. Då nyanställda har en lägre andel debiterbar tid får det finansiella konsekvenser.

De totala kostnaderna har ökat jämfört med 2018. Orsaken är främst ökade IT-kostnader samt inköp av mätarbeten kopplat till omarronderingsprojekt i Dalarna.

Resultatet på minus 33 miljoner kronor innebär en försämring med 22 miljoner kronor jämfört med 2018. Detta innebär att det balanserade underskottet har ökat och uppgår nu till 52 miljoner kronor. Då verksamheten står inför stora utvecklingsinsatser de kommande åren i samband med och införande av ett nytt handläggningssystem innebär de balanserade underskotten en stor utmaning.



*Åtgärder för att hantera det ackumulerade underskottet*

De insatser som vi har gjort för att förbättra resultatet under 2019 samt skapa goda förutsättningar för att säkerställa att vi når 2020 års budget kan sammanfattas i följande åtgärder:

- Vi har tydliggjort och kommunicerat hur förrättningsverksamhetens ekonomiska modell ser ut för alla medarbetare i syfte att skapa förståelse för hur vårt ekonomiska resultat skapas och vad varje medarbetare behöver bidra med för att vi ska klara verksamhetens budget.
- Faktorer som påverkar balansen mellan debiterbar och icke debiterbar tid har identifierats. Utifrån dessa faktorer har vi bland annat sett över mötesstrukturer och arbetsätt för att minska den icke debiterbara tiden. I samma syfte har vi också tydliggjort principer för hur tid ska föras. På individnivå har det inneburit en tydligare uppföljning och dialog kring varje medarbetares tidrapport eftersom det är den som i slutändan styr våra fakturerade timmar.
- Vi har fattat beslut och implementerat ett arbetssätt som ger en balanserad rekrytering. Det innebär att vi ständigt arbetar med proaktiv rekrytering och säkerställer att vi har rätt antal medarbetare i verksamheten och inte påbörjar rekrytering som en konsekvens av att en medarbetare lämnar verksamheten.
- Vi har fokuserat mer på att stärka våra medarbetares trygghet i prisdialogen med kund och sett över faktorer som genererar nedskrivningar och utifrån enhetens statistik skapat en dialog och ett lärande i syfte att minska dessa.
- Vi har gjort en nationell planering och prioritering av till exempel utvecklingsinsatser, utbildningsinsatser och investeringar (lokaler, bilar) för att matcha budgetnivåerna.
- Vi har lärt av tidigare års budgetprocesser och säkerställt att vi går in i 2020 med rätt förutsättningar – främst att vi har det antal medarbetare i verksamheten som vi har planerat för.
- Lantmäteriets styrelse har beslutat om en taxehöjning från och med den 1 januari 2020 som förväntas ge en intäktsökning på cirka 50 miljoner kronor.

Vi fortsätter samtliga ovanstående insatser och planerar för ytterligare stöd kring främst pris-kommunikation och tydligare kontinuerlig uppföljning för att skapa förutsättningar för en långsiktig ekonomi i balans. För att väga upp den balanserade underskottet och kunna finansiera erforderlig utveckling behöver verksamheten generera överskott under flera år framöver.

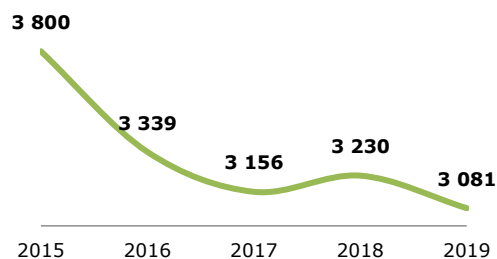
Lantmäteriet ska senast den 1 mars 2020 till regeringen redovisa åtgärder för att hantera det ackumulerade underskottet.

**RESULTATUTVECKLING INOM INFORMATIONSFÖRSÖRJNING***Pantbrevsregistrering*

<b>Pantbrevsregistrering (mnkr)</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>
Intäkter av anslag			
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	30,9	30,1	31,6
Intäkter av bidrag		0,2	0,3
Finansiella intäkter			0,1
<b>SUMMA INTÄKTER</b>	<b>30,9</b>	<b>30,3</b>	<b>32,0</b>
Kostnader för personal	-8,4	-9,2	-11,8
Kostnader för lokaler	-0,7	-0,3	-0,4
Övriga driftskostnader	-16,8	-17,9	-28,6
Finansiella kostnader			
Avskrivningar och nedskrivningar	-2,4	-3,1	-3,6
<b>SUMMA KOSTNADER</b>	<b>-28,3</b>	<b>-30,5</b>	<b>-44,4</b>
<b>ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING</b>	<b>2,6</b>	<b>-0,2</b>	<b>-12,4</b>

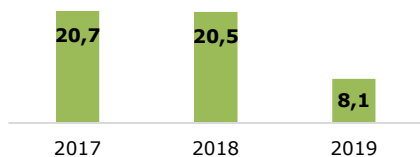
Antalet fakturerade transaktioner har minskat med 5 procent jämfört med 2018. Det är främst under det första halvåret som transaktionsvolymen har minskat efter de nya reglerna om amorteringskrav. Den minskade transaktionsvolymen har däremot inte inneburit att intäkterna har minskat. Orsaken till detta är att kunderna har beställt fler tilläggs-tjänster, som till exempel pantarkivbyten, i högre omfattning än föregående år. Dessa offerter ingår inte i statistiken över fakturerade transaktioner.

**Antal fakturerade transaktioner**  
(tusental)



Kostnadsökningen, och därmed resultatförsämringen, jämfört med 2018 är ett resultat av utvecklingen av ett nytt pantsystem (läs mer i avsnitt "Utvecklar nytt pantsystem"). Systemet förväntas vara i drift under det andra halvåret 2020. Det balanserade resultatet, som nu uppgår till 8 miljoner kronor, har byggts upp de senaste åren just för att finansiera utvecklingskostnader.

**Akkumulerat resultat**  
(utgående balans mnkr)



## Fastighetsinformation och geografisk information

Grundläggande fastighetsinformation och geografisk information (mnkr)	2017	2018	2019
Intäkter av anslag	34,6	34,6	34,6
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	330,5	320,8	322,7
Intäkter av bidrag	0,9	2,1	1,5
Finansiella intäkter	0,5	0,5	0,3
<b>SUMMA INTÄKTER</b>	<b>366,5</b>	<b>358,0</b>	<b>359,1</b>
Kostnader för personal	-46,8	-51,8	51,6
Kostnader för lokaler	-6,2	-7,3	-7,8
Övriga driftskostnader	-83,8	-93,3	-78,3
Användarfinansiering	-218,5	-198,2	-206,1
Finansiella kostnader			
Avskrivningar och nedskrivningar	-15,6	-16,4	-18,3
<b>SUMMA KOSTNADER</b>	<b>-370,9</b>	<b>-367,0</b>	<b>-362,1</b>
<b>ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING</b>	<b>-4,4</b>	<b>-9,0</b>	<b>-3,0</b>

Totalresultatet på minus 3 miljoner kronor består av ett nollresultat inom fastighetsinformation och ett minusresultat inom geografisk information på 3 miljoner kronor. Resultatet är en förbättring jämfört med 2018 och förändringen finns i sin helhet inom fastighetsinformation.

Avgiftsintäkterna från tillhandahållande av fastighetsinformation har ökat något jämfört med 2018 (se vidare nedan). En förändring från och med 2017 är att tillhandahållandet av registerinformation från fastighetsregistret och viss geografisk information tillhandahålls avgiftsfritt till statliga myndigheter. Istället har Lantmäteriet fått anslag för att finansiera detta. Anslaget har årligen uppgått till 35 miljoner kronor; 29 miljoner inom fastighetsinformation och 6 miljoner inom geografisk information.

De kommunala ersättningarna inom i huvudsak fastighetsinformationsområdet som regleras i samverkansavtal, uppgår till 54 mnkr vilket är i samma nivå som 2018. Ersättningsnivån baseras bland annat på föregående års intäkter.

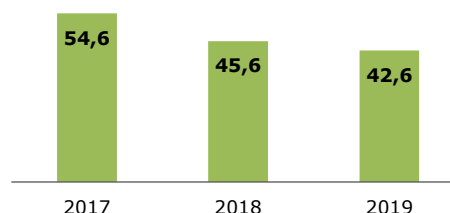
Fastighetsinformationsområdet belastas av kostnader kopplade till stora utvecklingsinsatser inom Lantmäteriet, bland annat uttaget ur stordatormiljön och utvecklingen av ett nytt tillhandahållande. Balanserade överskott har byggts upp för att möta nuvarande och kommande utvecklingskostnader.

Minusresultat på geografisidan följer plan och ligger på samma nivå som 2018. Användarfinansieringen, det vill säga bidraget till förvaltningskostnader inom området, har minskat med 2 miljoner kronor.

Ett utgående balanserat resultat på 43 miljoner kronor medger fortsatta utvecklingsinsatser. Helhetsbedömningen för de kommande åren är att de balanserade överskotten kommer att fortsatt minska.

Enligt Lantmäteriets instruktion ska avgifterna för att tillhandahålla och upplåta rätt att utnyttja fastighetsinformation och geografisk information täcka kostnaderna för uttag och expediering samt bidra till förvaltningskostnaderna (uppbyggnad, drift, uppdatering och utveckling av system, databaser och information), det vill säga en användarfinansiering. Årets kostnader för de delar som avgifterna ger bidrag till, det vill säga förvaltningskostnaderna, blev för fastighetsinformationen totalt 204 miljoner kronor. Bidraget från avgifterna uppgick till 192 miljoner kronor. För den geografiska

**Akkumulerat resultat**  
(utgående balans mnkr)



informationen uppgick kostnaderna till 209 miljoner kronor, varav 14 miljoner finansierades med bidrag från avgifterna.

#### Intäktsutveckling fastighetsinformation

Avgiftsintäkterna har ökat marginellt (1 procent) jämfört med i fjol. Uttag- och aviserings-tjänsterna har haft en god utveckling under året, bland annat på grund av hög efterfrågan på taxeringsinformation för den nya småhustaxeringen.

Antalet tecknade användaravtal för Geodatasamverkan har ökat under 2019 vilket gett en högre avgiftsintäkt i år jämfört med 2018. Avtalet ger tillgång till ett samlat utbud av produkter och tjänster mot en årsavgift. En effekt av att fler offentliga organisationer tecknar avtal är att avgiftsintäkterna för övriga produktområden sjunker.

*Fastighetsinformation Direkt* är den största produktgruppen och bidrar med mer än 50 procent av avgiftsintäkterna. Under de senaste åren har användningen av tjänsten sjunkit, som en följd av lågt utbud på småhusmarknaden i kombination med Finansinspektionens regler om bolånetak och amorteringskrav. Vår bedömning är att avgiftsnivån nu stabiliserats.

#### Geodatasamverkan

Myndigheter, regioner, kommuner och organisationer med offentlig uppgift kan teckna användaravtal för Geodatasamverkan. De får då tillgång till geodata och tjänster för offentlig användning från Lantmäteriet, Sjöfartsverket och Sveriges geologiska undersökning (SGU).

Totalt har 310 parter tecknat användaravtal, 264 kommuner, 35 statliga myndigheter, åtta regioner och tre statliga affärsverk.

Avgifter per produktgrupp (mnkr)	2017	2018	2019
Fastighetsinformation Direkt	140,7	129,7	129,2
Fastighetsaviserings-tjänster	22,2	22,1	23,0
Fastighetsuttagstjänster	22,3	22,2	22,5
Fastighetsprisinformationstjänster	4,3	4,9	4,5
Geodatasamverkan (datadelning)	42,8	43,5	45,8
Digitala kartor	18,1	16,8	16,8
Arkivprodukter	2,1	2,1	2,2
Övrigt	0,1	0,2	0
<b>SUMMA</b>	<b>252,6</b>	<b>241,5</b>	<b>244,0</b>

#### Intäktsutveckling geografisk information

Avgiftsintäkterna från den geografiska informationen har minskat något jämfört med 2019 (1 procent) och förklaras delvis av lägre efterfrågan på bildinformation. Antalet nya abonnenter av positioneringstjänsterna har haft en mycket positiv utveckling under året (1 004 nya abonnemang, mot 560 året innan). Däremot har de ökade intäkterna som detta givit balanserats ned av att avgiftsmodellen setts över och justerats.

Det som står om Geodatasamverkan ovan gäller även för geografisk information.

Avgifter per produktgrupp (mnkr)	2017	2018	2019
Positioneringstjänster (nätverks-RTK)	27,6	34,3	33,6
Geodatasamverkan (datadelning)	21,2	22,9	23,8
Digitala kartor	12,0	7,0	7,1
Bildinformation*	12,9	13,4	12,1
Höjdinformation	3,9	1,7	1,7
Övrigt	0,2	0,1	0,0
<b>SUMMA</b>	<b>77,8</b>	<b>79,4</b>	<b>78,3</b>

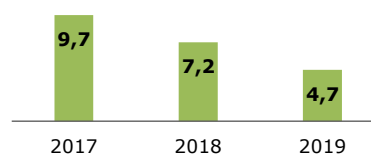
\*Bildinformation omfattar både ortofoto och flygfoto

**RESULTATUTVECKLING INOM UPPDRAGSVERKSAMHETEN***Myndighetsuppdrag*

<b>Myndighetsuppdrag (mnkr)</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	48,1	47,1	44,9
Intäkter av bidrag		0,1	0,1
<b>SUMMA INTÄKTER</b>	<b>48,1</b>	<b>47,2</b>	<b>45,0</b>
Kostnader för personal	-29,3	-31,1	-34,5
Kostnader för lokaler	-2,3	-2,6	-2,9
Övriga driftskostnader	-17,6	-14,9	-8,9
Finansiella kostnader		-0,2	-0,2
Avskrivningar och nedskrivningar	-1,0	-0,9	-1,0
<b>SUMMA KOSTNADER</b>	<b>-50,2</b>	<b>-49,7</b>	<b>-47,5</b>
<b>ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING</b>	<b>-2,1</b>	<b>-2,5</b>	<b>-2,5</b>

Verksamheten utgörs till huvuddelen av myndighets-samverkan med Försvarsmakten. Omsättningen har legat på en stabil nivå de senaste åren. Det ackumulerade överskottet har under året använts efter samråd med Försvarsmakten (se också avsnitt "Myndighetsuppdrag – vi ger Försvarsmakten expertstöd inom geodataområdet").

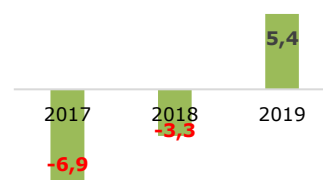
**Akkumulerat resultat**  
(utgående balans mnkr)

*Tjänsteexport*

<b>Tjänsteexport (mnkr)</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>
Intäkter av anslag	0,3	0,2	0,3
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	10,5	12,6	12,5
Intäkter av bidrag	29,5	27,2	41,8
Finansiella intäkter			
<b>SUMMA INTÄKTER</b>	<b>40,3</b>	<b>40,0</b>	<b>54,6</b>
Kostnader för personal	-22,4	-24,9	-29,9
Kostnader för lokaler	-1,6	-0,3	-0,4
Övriga driftskostnader	-13	-11,0	-15,4
Finansiella kostnader			
Avskrivningar och nedskrivningar	-0,7	-0,2	-0,2
<b>SUMMA KOSTNADER</b>	<b>-37,7</b>	<b>-36,4</b>	<b>-45,9</b>
<b>ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING</b>	<b>2,6</b>	<b>3,6</b>	<b>8,7</b>

Under året har 15 länder stöttats av Lantmäteriets tjänsteexport (se också avsnitt "Tjänsteexport – för den globala utvecklingen"). Verksamheten fortsätter att generera plusresultat vilket gör att det balanserade underskottet nu har eliminerats. Det balanserade underskottet uppgick så sent som 2011 till 16 miljoner kronor. Resultatförbättringen 2019 kan hänföras till en ökning av intäkterna vilket i sin tur beror på att nya projekt har tillkommit.

**Akkumulerat resultat**  
(utgående balans mnkr)



Anslagsförbrukningen inom tjänsteexporten rör dels sådan verksamhet som inte är knuten till projekt, såsom deltagande i internationella konferenser, internationellt samarbete mm.

Anslaget används också i Botswanaprojektet och är en satsning som Lantmäteriet gör för att stötta systemmyndigheten i landet så att de kan fortsätta genomföra sitt utvecklingsarbete

## Uppdragsverksamhet i anslutning till fastighetsbildning

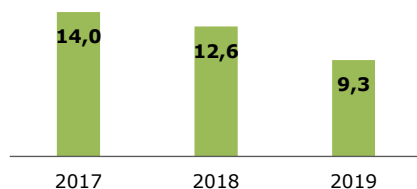
Uppdragsverksamhet i anslutning till fastighetsbildning (mnkr)	2017	2018	2019
Intäkter av anslag			
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	31,0	26,9	26,8
Intäkter av bidrag		0,1	0,1
Finansiella intäkter			
<b>SUMMA INTÄKTER</b>	<b>31,0</b>	<b>27,0</b>	<b>26,9</b>
Kostnader för personal	-18,3	-18,2	-18,3
Kostnader för lokaler	-1,4	-1,4	-1,5
Övriga driftskostnader	-9,6	-8,1	-9,4
Finansiella kostnader			
Avskrivningar och nedskrivningar	-0,9	-0,7	-0,9
<b>SUMMA KOSTNADER</b>	<b>-30,2</b>	<b>-28,4</b>	<b>-30,2</b>
<b>ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING</b>	<b>0,8</b>	<b>-1,4</b>	<b>-3,3</b>

Omsättningen har minskat kraftigt jämfört med 2016 och åren dessförinnan och huvudorsaken är att uppdraget från Naturvårdsverket, som svarade för merparten av omsättningen, har avslutats. Lantmäteriet har anpassat kostnaderna till den lägre intäktsnivån.

Det ackumulerade resultatet minskar vilket är enligt plan.

Den klart största verksamheten är myndighetssamverkan. På uppdrag av Skatteverket utför Lantmäteriet det värderingstekniska arbetet och håller i förberedelserna inför de allmänna och förenklade fastighetstaxeringarna. Verksamheten omsatte under 2019 14 miljoner kronor (se också avsnitt "Uppdrag i anslutning till fastighetsbildning").

**Akkumulerat resultat**  
(utgående balans mnkr)





## 16.3 Så används Lantmäteriets förvaltningsanslag

Verksamhetsområde (mnkr)	2017	2018	2019
Förrättningsverksamhet och fastighetsindelning	76,0	76,1	84,4
Informationsförsörjning	296,6	320,7	366,7
Inskrivningsverksamhet	169,6	162,3	162,4
Övrigt	0,3	0,2	0,3
<b>SUMMA</b>	<b>542,5</b>	<b>559,3</b>	<b>613,8</b>

Lantmäteriets förvaltningsanslag används inom flera verksamhetsområden men till olika grad i omfattning. Inskrivningsverksamheten är i princip helt och hållet anslagsfinansierad medan endast en mindre del av förrättningsverksamhet och fastighetsindelning finansieras via anslag.

Tabellen visar hur förvaltningsanslaget fördelar sig mellan olika verksamhetsområden. Nedan beskriver vi kortfattat vad anslaget används till.

### FÖRRÄTTNINGSVVERKSAMHET OCH FASTIGHETSINDELNING

Anslaget används till:

- Stöd och rådgivning i fastighetsbildningsfrågor
- Utveckling av lagar som styr fastighetsbildningsverksamhet
- Uppföljning ny plan- och bygglag
- Yttranden till regeringen, domstolar och andra myndigheter
- Nedsättningsbelopp

### INFORMATIONSFÖRSÖRJNING

Förvaltningsanslaget inom informationsförsörjningen används bland annat till insamling och förvaltning av geografisk information samt utvecklingsinsatser kopplade till detta. Arbetet med den nationella geodetiska infrastrukturen och referenssystemen finansieras till en stor del med anslag.

### INSKRIVNINGSVVERKSAMHET

Inskrivningsverksamheten är i princip helt finansierad av anslagsmedel. Verksamheten granskar, beslutar om och registrerar inskrivningsärenden med information om ägare, inteckningar och andra rättigheter. Anslaget finansierar också de utvecklingsinsatser som är knutna till verksamheten.

### ÖVRIGT

Övrigt utgörs av anslag kopplat till tjänsteexporten.

## 16.4 Övriga anslag

Lantmäteriet har under 2019 finansierat delar av verksamheten via anslag från andra myndigheter.

Anslaget avser (mnkr)	Myndighet	Belopp i RB	Utfall
Digitalt kunskapslyft	Boverket	20	16
Klimatanpassning	SMHI	10	10
Laserskanning	Skogsstyrelsen	10	10

### DIGITALT KUNSKAPSLYFT

Anslagsposten ska finansiera genomförandet av uppdraget att driva en kompetenssatsning om digitaliseringens möjligheter i plan- och byggprocessen.

**KLIMATANPASSNING**

Anslagsposten får användas för att ta fram en rikstäckande markmodell med täta och noggranna höjddata, vilket är ett viktigt planeringsunderlag för klimatanpassningsändamål. Anslaget får även användas för utgifter för investering i en ny teknisk lösning för lagring och tillhandahållande av höjddata.

**LASERSKANNING**

Anslaget får användas för kostnader för åtgärder kopplade till uppdatering och utveckling av skogliga grunddata med hjälp av laserskanning.

**16.5 Investeringar och nyttjande av låneram**

Lantmäteriet är inne i en utvecklingsperiod som innebär stora investeringar. Flera stora utvecklingsprojekt pågår och kommer att pågå under den kommande treårsperioden, där delar lånefinansieras och blir en investering i en immateriell tillgång (se också avsnitt "Våra prioriterade utvecklingsinsatser"). Bland de större pågående projekt som lånefinansierats under 2019 är:

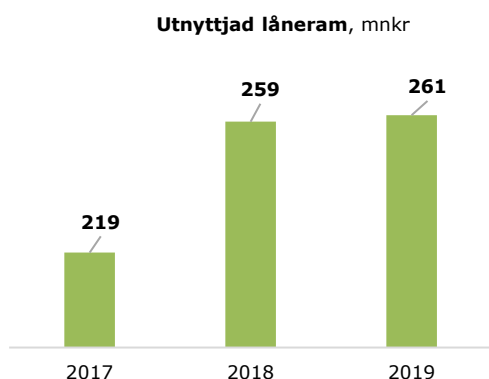
- Exodus
- Framtida tillhandahållande av fastighetsinformation
- Modern topografisk produktion
- Nytt pantsystem

Lantmäteriets investeringar i immateriella tillgångar uppgick under 2019 till 40 miljoner kronor.

Investeringar i materiella tillgångar har under 2019 främst varit IT-investeringar och geodetisk utrustning. IT-investeringar handlar om servrar och utökad lagringskapacitet. Inom det geodetiska området handlar det främst om utrustning kopplat till SWEPOS stationer.

Lantmäteriets investeringar i materiella tillgångar uppgick under 2019 till 52 miljoner kronor.

Lantmäteriet hade under 2019 en låneram för investeringar i anläggningstillgångar på 300 miljoner kronor. Utnyttjandet av låneramen framgår av diagrammet. Beloppen som anges är inklusive de investeringar och amorteringar som görs i december månad.



## I 7 Finansiell redovisning

### I 7.1 Resultaträkning

Tkr	2019	2018
<b>VERKSAMHETENS INTÄKTER</b>		
Intäkter av anslag, not 1	649 930	587 285
Intäkter av avgifter och andra ersättningar, not 2	1 320 664	1 309 421
Intäkter av bidrag, not 3	63 668	47 737
Finansiella intäkter, not 4	2 177	1 927
<b>SUMMA</b>	<b>2 036 439</b>	<b>1 946 370</b>
<b>VERKSAMHETENS KOSTNADER, not 9</b>		
Kostnader för personal, not 5	-1 317 143	-1 281 976
Kostnader för lokaler	-113 882	-105 729
Övriga driftkostnader	-560 101	-493 195
Finansiella kostnader, not 4	-1 091	-376
Avskrivningar och nedskrivningar, not 10-11	-89 764	-85 774
<b>SUMMA</b>	<b>-2 081 981</b>	<b>-1 967 050</b>
<b>VERKSAMHETSUTFALL</b>	<b>-45 542</b>	<b>-20 680</b>
<b>UPPBÖRDSVERKSAMHET</b>		
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras, not 6	265 709	255 890
Skatteintäkter m.m., not 7	12 121 594	11 823 171
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-12 387 303	-12 079 061
<b>SALDO</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>TRANSFERERINGAR, not 8</b>		
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	579	809
Lämnade bidrag	-579	-809
<b>SALDO</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING, not 19</b>	<b>-45 542</b>	<b>-20 680</b>

## 17.2 Balansräkning

Tkr	2019-12-31	2018-12-31
<b>TILLGÅNGAR</b>		
<b>Immateriella anläggningstillgångar</b>		
Balanserade utgifter för utveckling, not 10	131 600	129 866
<b>Materiella anläggningstillgångar, not 11</b>		
Förbättringsutgifter på annans fastighet	7 688	7 971
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	121 238	120 670
<b>SUMMA</b>	<b>128 926</b>	<b>128 641</b>
<b>Varulager m.m.</b>		
Varulager och förråd	10	16
Pågående arbeten, not 12	237 974	197 862
<b>SUMMA</b>	<b>237 984</b>	<b>197 878</b>
<b>Kortfristiga fordringar</b>		
Kundfordringar, not 13	126 747	144 592
Fordringar hos andra myndigheter, not 14	50 019	60 808
Övriga kortfristiga fordringar, not 15	383 827	323 451
<b>SUMMA</b>	<b>560 593</b>	<b>528 851</b>
<b>Periodavgränsningsposter, not 16</b>		
Förutbetalda kostnader	70 555	95 460
Övriga upplupna intäkter	104	3 351
<b>SUMMA</b>	<b>70 659</b>	<b>98 811</b>
<b>Avräkning med statsverket</b>		
Avräkning med statsverket, not 17	-390 071	-332 876
<b>SUMMA TILLGÅNGAR</b>	<b>739 691</b>	<b>751 171</b>

Tkr	2019-12-31	2018-12-31
<b>KAPITAL OCH SKULDER</b>		
<b>Myndighetskapital</b>		
Statskapital	0	93
Balanserad kapitalförändring, not 18	42 792	63 379
Kapitalförändring enligt Resultaträkning, not 19	-45 542	-20 680
<b>SUMMA myndighetskapital, not 20</b>	<b>-2 750</b>	<b>42 792</b>
<b>Avsättningar</b>		
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	0	19
Övriga avsättningar, not 21	35 794	35 134
<b>SUMMA avsättningar</b>	<b>35 794</b>	<b>35 153</b>
<b>Skulder m.m.</b>		
Lån i Riksgäldskontoret, not 10-11, 22	250 640	220 816
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret, not 23	156 018	81 226
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	42 117	38 941
Leverantörsskulder, not 24	79 760	152 618
Övriga kortfristiga skulder, not 25	21 035	21 408
Depositioner	331	103
Förskott från uppdragsgivare och kunder	1 712	1 774
<b>SUMMA</b>	<b>551 613</b>	<b>516 886</b>
<b>Periodavgränsningsposter, not 26</b>		
Upplupna kostnader	90 534	89 357
Oförbrukade bidrag	50 079	55 813
Övriga förutbetalda intäkter	14 421	11 170
<b>SUMMA</b>	<b>155 034</b>	<b>156 340</b>
<b>SUMMA KAPITAL OCH SKULDER</b>	<b>739 691</b>	<b>751 171</b>
<b>ANSVARSFÖRBINDELSER</b>		
<b>Övriga ansvarsförbindelser</b>		
Förpliktelser mot hyresvärd	2 992	2 992

## 17.3 Finansieringsanalys

Tkr	2019	2018
<b>DRIFT</b>		
<b>Kostnader, not 9</b>	<b>-1 991 329</b>	<b>-1 878 673</b>
<b>Finansiering av drift</b>		
Intäkter av anslag, not 1	649 930	587 285
Intäkter av avgifter och andra ersättningar, not 2	1 320 664	1 309 421
Intäkter av bidrag, not 3	63 668	47 539
Övriga intäkter, not 4	2 177	1 927
<b>Summa medel som tillförts för finansiering av drift</b>	<b>2 036 439</b>	<b>1 946 172</b>
<i>Minskning (+) av lager</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
<i>Ökning av (-) av kortfristiga fordringar, not 27</i>	<i>-44 231</i>	<i>-17 927</i>
<i>Minskning (-) av kortfristiga skulder, not 28</i>	<i>-70 857</i>	<i>89 972</i>
<b>Kassaflöde från drift</b>	<b>-69 972</b>	<b>139 551</b>
<b>INVESTERINGAR</b>		
Investeringar i materiella tillgångar, not 11	-52 405	-80 265
Investeringar i immateriella tillgångar, not 10	-39 625	-45 407
<b>Summa investeringsutgifter</b>	<b>-92 030</b>	<b>-125 672</b>
<b>Finansiering av investeringar</b>		
Lån från Riksgäldskontoret, not 22	122 805	89 349
- amorteringar	-92 981	-83 541
<b>Summa medel som tillförts för finansiering av investeringsverksamhet</b>	<b>29 824</b>	<b>5 808</b>
<b>Förändring av kortfristiga fordringar och skulder</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Kassaflöde till investeringsverksamhet</b>	<b>-62 206</b>	<b>-119 864</b>

<b>Tkr</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>
<b>UPPBÖRDSVERKSAMHET</b>		
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras, not 6	265 709	255 890
Skatteintäkter m.m., not 7	12 121 594	11 823 171
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder, not 29	189	576
<b>Inbetalningar i uppbördsverksamheten</b>	<b>12 387 492</b>	<b>12 079 637</b>
<b>Kostnader för inleveranser till statens budget från uppbördsverksamhet</b>	<b>-12 387 303</b>	<b>-12 079 061</b>
<b>Kassaflöde till uppbördsverksamhet</b>	<b>189</b>	<b>576</b>
<b>TRANSFERERINGSVERKSAMHET, not 8</b>		
Lämnade bidrag	-579	-809
<b>Utbetalningar i transfereringsverksamheten</b>	<b>-579</b>	<b>-809</b>
<b>Finansiering av transfereringsverksamhet</b>		
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	579	809
<b>Summa medel som tillförts för finansiering av transfereringsverksamheten</b>	<b>579</b>	<b>809</b>
<b>Kassaflöde från transfereringsverksamhet</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL</b>	<b>-131 989</b>	<b>20 263</b>
<b>SPECIFIKATION AV FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL</b>		
<b>Likvida medel vid årets början</b>	<b>-414 100</b>	<b>-434 363</b>
Minskning (-) av kassa, postgiro, bank	-2	2
Minskning (-) av tillgodohavande Riksgäldskontoret, not 23	-74 792	-3 366
Minskning (-) av avräkning med statsverket, not 17	-57 195	23 627
<b>SUMMA förändring av likvida medel</b>	<b>-131 989</b>	<b>20 263</b>
<b>Likvida medel vid årets slut</b>	<b>-546 089</b>	<b>-414 100</b>

## 17.4 Redovisning mot anslag, tkr

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Utgiftsområde 18, 1:4 Boverket anslagspost 11 <sup>1)</sup>	7 326	20 000	-6 726	20 600	-15 999	4 601
Utgiftsområde 18, 1:6 Lantmäteriet, anslagspost 1	15 415	615 186		630 601	-614 615	15 986
Utgiftsområde 20, 1:10 Klimat- anpassning, anslagspost 3 <sup>2)</sup>	2 079	10 000	-2 079	10 000	-10 000	0
Utgiftsområde 23, 1:1 Skogsstyrelsen, anslagspost 2 <sup>3)</sup>	2 625	10 000	-2 325	10 300	-10 300	0
<b>SUMMA</b>	<b>27 445</b>	<b>655 186</b>	<b>-11 130</b>	<b>671 501</b>	<b>-650 914</b>	<b>20 587</b>

1) Anslaget avser genomförandet av uppdraget att driva en kompetenssatsning om digitaliseringens möjligheter i plan- och byggprocessen (dnr N2017/07544/PBB).

Underförbrukningen av anslaget beror främst på överenskommelsen med Länsstyrelsen som innebar att Länsstyrelsen skulle genomföras aktiviteter inom kompetenssatsningen för 3 000 tkr, men där utfallet endast blev 400 tkr.

2) Anslaget avser uppbyggnad av en rikstäckande markmodell med täta och noggranna höjddata s.k. Nationell höjddatamodell. Anslaget får även användas för utgifter för investeringar i en ny teknisk lösning för lagring och tillhandahållande av höjddata.

3) Anslaget avser kostnader för åtgärder kopplade till uppdatering och utveckling av skogliga grunddata med hjälp av laserskanning.

### FINANSIELLA VILLKOR

Lantmäteriet disponerade under år 2019 en anslagskredit inom anslag utgiftsområde 18 1:6 på 17 105 tkr samt inom anslag utgiftsområde 20 1:10 på 300 tkr.

Enligt regleringsbrevet får Lantmäteriet använda inom anslag utgiftsområde 18 1:6 högst 6 000 tkr för utgifter för de så kallade nedsättningsbeloppen (utfallet blev 6 000 tkr) samt 45 000 tkr för utgifter för att utöka antalet arbetstillfällen i Kiruna (utfallet blev 21 523 tkr). Inom anslag utgiftsområde 20 1:10 får högst 800 tkr användas för informationsinsatser om projektet (inget utfall).

## 17.5 Redovisning mot inkomsttitel, tkr

Benämning	Inkomsttitel	Beräknat belopp (i regleringsbrev)	Inkomster
Expeditionsavgifter	2511	255 000	263 274
Samfällighetsföreningsregister	2531	2 000	2 193
Dröjsmålsränta på stämpelskatt och expeditionsavgifter	2811	0	-12
Stämpelskatt	9341	11 900 000	12 060 701



## 17.6 Tilläggsupplysningar

### VÄRDERINGSPRINCIPER

Lantmäteriet tillämpar förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

#### IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

---

Utgifter för utveckling aktiveras. Beloppsgränsen för aktivering är 500 tkr och avskrivningstiden är 5 år. Licenser har inte aktiverats som en anläggningstillgång utan periodiserats över tiden.

#### MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

---

Förbättringsutgifter på annans fastighet aktiveras. Beloppsgränsen för aktivering är 100 tkr för ett sammanhållet objekt och avskrivningstiden är normalt 5 år.

Maskiner och inventarier värderas till anskaffningsvärde. Beloppsgränsen för aktivering är 50 tkr. Avskrivningar görs linjärt med en avskrivningstid på 3–5 år.

#### VARULAGER

---

Varulagret värderas enligt lägsta värdets princip.

#### PÅGÅENDE ARBETEN

---

Pågående arbeten värderas genom att intäkter från uppdrag med fast pris och arbeten på löpande räkning redovisas med tillämpning av successiv vinstavräkning. Beräkningen sker på basis av utfört arbete vid periodens utgång i förhållande till hela uppdraget. Om ett uppdrag förväntas resultera i förlust sker reservering för hela förlustrisken.

#### KUNDFORDRINGAR

---

Lantmäteriet tillämpar följande princip för nedskrivning av kundfordringar:

- ärenden som har sänts till Kronofogdemyndigheten för utmätning skrivs ned med 100 procent,
- ärenden som är föremål för konkursutredning skrivs ned med 100 procent,
- ärenden där preliminärbeslut är fattat om avbrytande av indrivning skrivs ned med 100 procent.
- i samband med bokslutsarbetet avsätts en viss procent av utestående kundstock som befarad kundförlust enligt en princip som bygger på den konstaterade förlusten under de senaste åren i relation till vad som fakturerats externt under motsvarande år.

**REDOVISNINGSPRINCIPER****AVGIFTER FÖR FASTIGHETSINFORMATION OCH GEOGRAFISK INFORMATION/ANVÄNDARFINANSIERING**

---

Enligt Lantmäteriets instruktion ska avgifterna för att tillhandahålla och upplåta rätt att utnyttja geografisk information och fastighetsinformation, samt information från den allmänna kartläggningen, dels täcka kostnaderna för uttag och expediering och dels bidra till kostnaderna för uppbyggnad, drift, uppdatering och utveckling av system, databaser och information, det vill säga en användarfinansiering. Det faktiska bidraget under verksamhetsåret 2019 uppgick till 200 695 tkr från försäljning av fastighetsinformation och 5 385 tkr från försäljning av geografisk information. Redovisningsmässigt ingår dessa belopp som kostnader i resultaträkningen för grundläggande fastighetsinformation och geografisk information.

Kostnaderna för de delar som avgifterna ger bidrag till har under verksamhetsåret 2019 totalt uppgått till 203 962 tkr för förvaltning av fastighetsinformation respektive 209 542 tkr för förvaltning av geografisk information. Se även not 9.

**GEMENSAMMA KOSTNADER**

---

Faktiskt redovisade persondagar på verksamhetens resultatområden är huvudprincipen för fördelning av samkostnader inom Lantmäteriets enheter. Undantag motiveras och dokumenteras.

Myndighetsavgiften, vilken tas ut för att finansiera vissa centrala overheadkostnader, fördelas ut på divisionerna och verksamhetens resultatområden med i huvudsak persondagar som fördelningsgrund. Det är en förändring mot föregående år då fördelningsgrunden i huvudsak var intäkter.

**BRYTDAG**

---

I enlighet med Ekonomistyrningsverket föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar myndigheten brytdagen den 3 januari.

**ANSLAGSAVRÄKNING**

---

Lantmäteriet gör månadsvis en schablonmässig anslagsavräkning. En slutlig avräkning görs i samband med bokslutsarbetet.

**PERIODISERINGAR**

---

Beloppsgränsen för periodiseringar av intäkter och kostnader är 100 tkr.

**UPPBÖRD AV STÄMPELSKATT OCH EXPEDITIONSavgIFTER**

---

Uppbördsredovisning av stämpelskatt och expeditionsavgifter sker i enlighet med Ekonomistyrningsverkets principer.

I Lantmäteriets resultaträkning visas en balanserad uppbördsverksamhet.

Lantmäteriet tar upp fakturerad stämpelskatt som en intäkt i resultaträkningen. För att inte Lantmäteriets resultat ska påverkas redovisas motsvarande belopp mot posten ”Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet”, trots att inte motsvarande belopp redovisas mot inkomsttitel. Se även not 7 och 17.

**SJUKFRÅNVARO**

---

Uppgifter om sjukfrånvaron återfinns under särskild underrubrik i resultatredovisningen, ”Minskad sjukfrånvaro”.

## 17.7 Noter

När inte annat anges redovisas beloppen i tusentals kronor (tkr)

<b>NOT 1</b>	<b>INTÄKTER AV ANSLAG</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>
	<b>Intäkter av anslag</b>	<b>649 930</b>	<b>587 285</b>
	Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln, minskning fordran semesterskuld 2008	984	1 172
	<b>SUMMA, utgifter enligt redovisning mot anslag</b>	<b>650 914</b>	<b>588 457</b>

<b>NOT 2</b>	<b>INTÄKTER AV AVGIFTER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>
	Avgiftsintäkter från tjänsteexporten	12 469	12 635
	Avgiftsintäkter inom övrig avgiftsfinansierad verksamhet <sup>1)</sup>	1 296 423	1 285 202
	Försäljning enligt 4 § Avgiftsförordningen	0	0
	Övrig verksamhet	11 772	11 584
	<b>SUMMA</b>	<b>1 320 664</b>	<b>1 309 421</b>

<sup>1)</sup> Avgiftsintäkter inom övrig avgiftsfinansierad verksamhet återfinns under särskild underrubrik i resultatredovisningen, ”Finansiellt läge - Avgiftsfinansierad verksamhet”.

Lantmäteriet baserar i enlighet med § 3 i avgiftsförordningen den avgiftsfinansierade verksamheten på ett särskilt bemyndigande i förordningen (2009:946) med instruktion för Lantmäteriet.

<b>NOT 3</b>	<b>INTÄKTER AV BIDRAG</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>
	Erhållna EU-bidrag, EU:s institutioner	130	0
	Erhållna statliga bidrag <sup>1)</sup>	56 744	40 340
	Erhållna arbetsmarknadsbidrag	6 491	7 199
	Erhållna bidrag övriga organisationer	303	198
	<b>SUMMA</b>	<b>63 668</b>	<b>47 737</b>

<sup>1)</sup> Ökningen av erhållna statliga bidrag beror främst på 3st nya projekt inom tjänsteexporten, Serbien, Nordmakedonien och Liberia.

<b>NOT 4</b>	<b>FINANSIELLA INTÄKTER/FINANSIELLA KOSTNADER</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>
	<b>Finansiella intäkter</b>		
	Ränteintäkter lån Riksgäldskontoret	669	1 115
	Ränteintäkter räntekonto Riksgäldskontoret	260	318
	Övriga ränteintäkter	612	438
	Övriga finansiella intäkter	636	56
	<b>SUMMA</b>	<b>2 177</b>	<b>1 927</b>
	<b>Finansiella kostnader</b>		
	Räntekostnader lån Riksgäldskontoret	27	23
	Övriga räntekostnader	125	71
	Övriga finansiella kostnader	942	283
	Aktivering finansiella utgifter	-3	-1
	<b>SUMMA</b>	<b>1 091</b>	<b>376</b>

NOT 5	KOSTNADER FÖR PERSONAL	2019	2018
	<b>Lönekostnader</b>		
	Utbetald bruttolön, exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal	893 923	881 036
	-varav arvode till styrelsen	217	239
	Arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal	410 956	396 703
	<b>SUMMA</b>	<b>1 304 879</b>	<b>1 277 739</b>
	<b>Kostnader delpension</b>		
	Reserverat kommande år	0	-65
	<b>SUMMA</b>	<b>0</b>	<b>-65</b>
	<b>Övrigt</b>		
	Minskade personalkostnader genom aktivering	-17 704	-24 629
	Övriga personalkostnader	29 968	26 084
	<b>SUMMA</b>	<b>12 264</b>	<b>1 455</b>
	<b>SUMMA personalkostnader</b>	<b>1 317 143</b>	<b>1 281 976</b>

Ökade lönekostnader till följd av löneavtal uppgår till 25 711 tkr.

**Ledamöterna i Lantmäteriets styrelse har under 2019 haft följande styrelseuppdrag samt ersättningar från Lantmäteriet**

NAMN	STYRELSEUPPDRAG	ERSÄTTNING I TKR
Susanne Ås Sivborg	Lantmäteriet, Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien IVA, SIQ, Högskolan Väst, FMV	1 438
Olle Sundin	Lantmäteriet, Sjöfartsverket	70
Markus Bylund	Lantmäteriet fr.o.m 2019-07-01, Post- och telestyrelsen	18
Anna Ernestam	Lantmäteriet, AB Göta kanalbolag	35
Ann Hellenius	Lantmäteriet t.o.m. 2019-03-18, Volvofinans Bank AB, H&H Group AB	7
Ulf Kamne	Lantmäteriet, A Beautiful Soup Göteborg AB, Kamagi Holding AB	35
Helen Olausson	Lantmäteriet t.o.m. 2019-06-30, Wihlborgs Fastigheter AB, AB Jämtsol, Skärvångens Bymejeri AB, Skärvångens Invest AB, Böle Garveri AB, Fastatum AB, Grönklittsgruppen AB, Sustainably Yours AB, Trång Förvaltning AB, Fastighets AB Palindromet	18
Nils Svartz	Lantmäteriet 2019-07-01, Försvarshögskolan	18
Anna-Maria Victorin	Lantmäteriet fr.o.m. 2019-07-01	18

<b>NOT 6</b>	<b>INTÄKTER AV AVGIFTER M.M. SOM INTE DISPONERAS</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>
	Expeditionsavgifter <sup>1-2)</sup>	263 274	254 490
	Samfällighetsföreningsregister <sup>2)</sup>	2 193	2 153
	Dröjsmålsränta på stämpelskatt och expeditionsavgifter	-12	-11
	Befarad kundförlust på stämpelskatt och expeditionsavgifter	254	-742
	<b>SUMMA</b>	<b>265 709</b>	<b>255 890</b>

<sup>1)</sup> Expeditionsavgifterna uppvisar en ökning med 8 784 tkr (3%) jämfört med föregående år.

<sup>2)</sup> Det finns inga ekonomiska mål för intäkter av avgifter avseende expeditionsavgifter och samfällighetsföreningsregistret. Se även under särskild tabell i resultatredovisningen, Avgiftsfinansierad verksamhet.

<b>NOT 7</b>	<b>SKATTEINTÄKTER M.M.</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>
	Stämpelskatt redovisad mot inkomsttitel	12 060 701	11 850 983
	Förändring av stämpelskatt mot föregående år, ej redovisad mot inkomsttitel <sup>1)</sup>	60 893	-27 812
	<b>SUMMA</b>	<b>12 121 594</b>	<b>11 823 171</b>

Skatteintäkterna uppvisar en ökning med 298 423 tkr (3%) jämfört med föregående år.

Lantmäteriet tar upp fakturerad stämpelskatt som en intäkt i resultaträkningen. För att inte Lantmäteriets resultat ska påverkas redovisas motsvarande belopp mot posten ”medel som tillförts statens budget från uppborndsverksamhet”, trots att inte motsvarande belopp redovisas mot inkomsttitel.

	<b>2019</b>	<b>2018</b>
1) Stämpelskatt ej redovisad mot inkomsttitel avser fakturerad men ej inbetald Stämpelskatt	383 914	323 021

<b>NOT 8</b>	<b>TRANSFERERINGAR</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>
	Bidrag till Statens Geologiska Institut	278	295
	Bidrag till FOI	251	0
	Bidrag till KTH	50	0
	Bidrag till SMHI	0	500
	Bidrag till Lunds Universitet	0	14
	<b>SUMMA</b>	<b>579</b>	<b>809</b>

Lantmäteriet har fått bidrag från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (anslag 2:4 Krisberedskap), varav 278 tkr lämnats till Statens till Statens Geologiska Institut och 251 tkr till FOI.

Lantmäteriet har fått bidrag från ”Smart Built Environment”, varav 50 tkr lämnats vidare till KTH.

<b>NOT 9</b>	<b>VERKSAMHETENS KOSTNADER</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>
	Kostnader enligt resultaträkning	2 081 981	1 967 050
	Årets avskrivningar och nedskrivningar	-89 764	-85 774
	Avsättningar mm	-888	-2 603
	Kostnader enligt Finansieringsanalys	1 991 329	1 878 673

	<b>2019</b>	<b>2018</b>
<b>ANVÄNDARFINANSIERING</b>		
Kostnader för personal	95 579	90 875
Kostnader för lokaler	10 046	9 341
Övriga driftkostnader	90 848	87 496
Finansiella kostnader	60	19
Avskrivningar och nedskrivningar	9 547	10 477
<b>SUMMA</b>	<b>206 080</b>	<b>198 208</b>

<b>NOT 10</b>	<b>IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>
	<b>Balanserade utgifter för utveckling</b>		
	Ingående anskaffningsvärden	325 102	279 695
	Årets anskaffningar	39 625	45 407
	<b>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</b>	<b>364 727</b>	<b>325 102</b>
	Ingående avskrivningar	-195 236	-152 567
	Årets avskrivningar	-37 891	-40 025
	Nedskrivningar	0	-2 644
	<b>Utgående ackumulerade avskrivningar</b>	<b>-233 127</b>	<b>-195 236</b>
	<b>SUMMA balanserade utgifter för utveckling</b>	<b>131 600</b>	<b>129 866</b>
	Årets anskaffningar avser 12 utvecklingsprojekt. Den aktivering (4 364 tkr) som skedde under december 2019 finansieras genom lån hos Riksgäldskontoret i januari 2020. Den avskrivning (1 749 tkr) som skedde under december 2019 amorteras i januari-februari 2020.		
<b>NOT 11</b>	<b>MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>
	<b>Förbättringsutgifter på annans fastighet</b>		
	Ingående anskaffningsvärden	30 641	27 659
	Årets anskaffningar	1 881	4 097
	Försäljningar/utrangeringar	-39	-1 115
	<b>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</b>	<b>32 483</b>	<b>30 641</b>
	Ingående avskrivningar	-22 670	-22 220
	Årets avskrivningar	-2 164	-1 565
	Försäljningar/utrangeringar	39	1 115
	<b>Utgående ackumulerade avskrivningar</b>	<b>-24 795</b>	<b>-22 670</b>
	<b>SUMMA förbättringsutgifter på annans fastighet</b>	<b>7 688</b>	<b>7 971</b>
	<b>Maskiner och inventarier</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>
	Ingående anskaffningsvärden	410 053	356 404
	Justering av ingående anskaffningsvärden	-692	-765
	Årets anskaffningar	50 524	76 168
	Försäljningar/utrangeringar	-27 367	-21 754
	<b>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</b>	<b>432 518</b>	<b>410 053</b>
	Ingående avskrivningar	-289 383	-269 611
	Justering av ingående avskrivningar	692	765
	Årets avskrivningar	-49 709	-41 540
	Försäljningar/utrangeringar	27 120	21 003
	<b>Utgående ackumulerade avskrivningar</b>	<b>-311 280</b>	<b>-289 383</b>
	<b>SUMMA maskiner och inventarier</b>	<b>121 238</b>	<b>120 670</b>
	<b>Utgående bokfört värde</b>	<b>128 926</b>	<b>128 641</b>
	Minskningen av årets anskaffning av maskiner och inventarier jämfört med föregående år beror till största del på föregående års större investering i livscykelhantering av blocklagring på 17 915 tkr. Den aktivering (11 986 tkr) som skedde under december 2019 finansieras genom lån hos Riksgäldskontoret i januari 2020. Den avskrivning (4 715 tkr) som skedde under december 2019 amorteras i januari 2020.		
<b>NOT 12</b>	<b>PÅGÅENDE ARBETEN</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>
	Pågående arbete	237 974	197 862
	<b>SUMMA</b>	<b>237 974</b>	<b>197 862</b>
	Värdet på pågående arbeten ökade med 40 112 tkr (20 procent) jämfört med föregående år. Ökningen beror främst på att antalet faktureringsstillfällen har minskat med knappt 13% samtidigt som antalet påbörjade ärenden minskat marginellt. Den största ökningen på 13 913 tkr ligger på omarronderingen som består av komplicerade ärenden med många betalare. Det största omarronderingsprojektet kommer att faktureras under 2020		

**NOT 13 KUNDFORDRINGAR**

Minskningen av kundfordringar jämfört med föregående år beror på en minskning av fakturerade ärenden inom förrättningsverksamheten, vilket även påverkar ökningen av pågående arbete.

**NOT 14 FORDRINGAR HOS ANDRA MYNDIGHETER**

Minskning av fordringar hos andra myndigheter jämfört med föregående år beror främst på en minskad momsfordran. Mindre investeringar i lagringsutrustning och lägre licenskostnader jämfört med föregående år i december, vilket även påverkade den ingående momsen.

<b>NOT 15 ÖVRIGA KORTFRISTIGA FORDRINGAR</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>
Uppbördsfordran stämpelskatt <sup>1)</sup>	376 390	315 388
Uppbördsfordran expeditionsavgift <sup>2)</sup>	6 522	7 051
Övriga fordringar	915	1 012
<b>SUMMA</b>	<b>383 827</b>	<b>323 451</b>

1) Uppbördsfordran för stämpelskatt har ökat med 61 002 tkr (19 %) jämfört med föregående år. Ökningen är främst ett resultat av kort handläggningstid i december, vilket har medfört ökad fakturering jämfört med samma period föregående år.

2) Uppbördsfordran för expeditionsavgifter har minskat med 529 tkr (7 %) jämfört med föregående år.

I Lantmäteriets resultat- och balansräkning visas en balanserad uppbördsverksamhet. Uppbördsfordran stämpelskatt redovisas mot posten avräkning med statsverket då stämpelskatt inte levereras mot inkomsttitel förrän vid betalning.

<b>Ålderfördelat saldo uppbördsfordringar</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>	<b>2017 och äldre</b>
Stämpelskatt	370 635	1 659	4 096
Expeditionsavgift	6 073	84	365
<b>SUMMA</b>	<b>376 708</b>	<b>1 743</b>	<b>4 461</b>

**NOT 16 PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER**

	<b>2019</b>	<b>2018</b>
<b>Förutbetalda kostnader <sup>1)</sup></b>		
Lokalhyror	20 957	18 803
Licenskostnader och underhållsavgifter	45 491	62 576
Övriga förutbetalda kostnader	4 107	14 081
<b>SUMMA</b>	<b>70 555</b>	<b>95 460</b>
<b>Övriga upplupna intäkter</b>	<b>104</b>	<b>3 351</b>

1) Periodiserade lokalhyror har ökat med 2 154 tkr (11 %) jämfört med föregående år. Periodiserade licenskostnader och underhållsavgifter har minskat med 17 085 tkr (27 %), vilket främst beror på att fakturan från ESRI avseende 2019 inkom i december 2018 och periodiserades medan fakturan avseende 2020 inkom först i januari 2020.

<b>NOT 17</b>	<b>AVRÄKNING MED STATSVERKET</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>
	<b>Ingående balans</b>	<b>-332 876</b>	<b>-356 503</b>
	<b>Uppbörd</b>		
	Ingående balans	-6 403	-7 027
	Redovisat mot inkomsttitel	-12 326 156	-12 107 615
	Uppbördsmedel som betalats i icke räntebärande flöde	12 324 111	12 106 086
	Medel från räntekonto som tillförts inkomsttitel	2 193	2 153
	<b>Fordringar/Skulder avseende uppbörd</b>	<b>-6 255</b>	<b>-6 403</b>
	<b>Anslag i icke räntebärande flöde</b>		
	Ingående balans	2 038	227
	Redovisat mot anslag	25 999	20 595
	Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-23 409	-18 784
	<b>Fordringar/Skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde</b>	<b>4 628</b>	<b>2 038</b>
	<b>Anslag i räntebärande flöde</b>		
	Ingående balans	-18 040	-11 975
	Redovisat mot anslag	624 915	567 862
	Återbetalning av anslagsmedel	2 325	0
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-625 186	-573 927
	<b>Fordringar/Skulder avseende anslag i räntebärande flöde</b>	<b>-15 986</b>	<b>-18 040</b>
	<b>Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag</b>		
	Ingående balans	4 917	6 089
	Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-984	-1 172
	<b>Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag</b>	<b>3 933</b>	<b>4 917</b>
	<b>Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken</b>		
	Ingående balans	-315 388	-343 817
	Skulder för uppbörd som ännu inte redovisats mot inkomsttitel <sup>1)</sup> , se även not 15	-61 002	28 429
	Inbetalningar i icke räntebärande flöde	12 371 773	12 156 484
	Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-68 879	-67 030
	Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	-12 302 895	-12 089 454
	<b>Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken</b>	<b>-376 391</b>	<b>-315 388</b>
	<b>Utgående balans</b>	<b>-390 071</b>	<b>-332 876</b>

1) Viss del av skulden är hänförlig till tidigare år.



<b>NOT 18</b>	<b>BALANSERAD KAPITALFÖRÄNDRING (INGÅENDE BALANS)</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>
	Uppdragsverksamhet	-16 699	-17 728
	Förrättningsverksamhet	-19 508	-8 480
	Uppdragsverksamhet i anslutning till fastighetsbildning	12 622	14 019
	Pantbrevsregistrering	20 521	20 750
	Grundläggande geografisk information och Fastighetsinformation	45 856	54 818
	<b>SUMMA</b>	<b>42 792</b>	<b>63 379</b>

<b>NOT 19</b>	<b>KAPITALFÖRÄNDRING ENLIGT RESULTATRÄKNING</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>
	Uppdragsverksamhet	6 174	1 029
	Förrättningsverksamhet	-33 065	-11 028
	Uppdragsverksamhet i anslutning till fastighetsbildning	-3 252	-1 397
	Pantbrevsregistrering	-12 403	-229
	Grundläggande geografisk information och Fastighetsinformation	-2 996	-8 962
	Anslag	0	-93
	<b>SUMMA</b>	<b>-45 542</b>	<b>-20 680</b>

<b>NOT 20</b>	<b>SUMMA MYNDIGHETSKAPITAL (UTGÅENDE BALANS)</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>
	<b>Statskapital <sup>1)</sup></b>	<b>0</b>	<b>93</b>
	Akkumulerad utgående balans fördelat per resultatområde		
	Uppdragsverksamhet	-10 525	-16 699
	Förrättningsverksamhet	-52 573	-19 508
	Uppdragsverksamhet i anslutning till fastighetsbildning	9 370	12 622
	Pantbrevsregistrering	8 118	20 521
	Grundläggande geografisk information och Fastighetsinformation	42 860	45 856
	Anslag	0	-93
	<b>SUMMA</b>	<b>-2 750</b>	<b>42 699</b>
	<b>SUMMA myndighetskapital</b>	<b>-2 750</b>	<b>42 792</b>

1) Föregående års kapitalförändring på anslag avlyfts innevarande år mot statskapital. Avskrivningarna avser den aktivering som avräknades mot anslag tidigare år, den del av immateriella anläggningstillgången Prisma som finansierats via anslag utgiftsområde 20 1:11 Inspire åren 2011-2012.

	Statskapital	Balanserad kapitalförändring avgiftsbelagd verksamhet	Kapitalförändring enligt Resultaträkningen	Summa
<b>Utgående balans 2018</b>	93	63 379	-20 680	42 792
<b>Ingående balans 2019</b>	93	63 379	-20 680	42 792
Föregående års kapitalförändring	-93	-20 587	20 680	0
Årets kapitalförändring			-45 542	-45 542
<b>Summa Årets förändring</b>	<b>-93</b>	<b>-20 587</b>	<b>-24 862</b>	<b>-45 542</b>
<b>Utgående balans 2019</b>	<b>0</b>	<b>42 792</b>	<b>-45 542</b>	<b>-2 750</b>

<b>NOT 21 ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR</b>					
Syfte	Ingående balans	Årets kostnad	Årets utbetalning	Utgående Balans	Bedömd utbet. 2020
Lönekostnader uppsagda	1 807	781	1 807	781	781
Lönekostnader avtalspension	443	106	443	106	106
Lokaler	262	0	262	0	0
Kompetensutvecklingsåtgärder	32 622	2 686	401	34 907	530
<b>SUMMA</b>	<b>35 134</b>	<b>3 573</b>	<b>2 913</b>	<b>35 794</b>	<b>1 417</b>

Avsättningarna baseras på Redovisningsrådets rekommendation (RR 16) om avsättningar, ansvarsförbindelser och eventuella tillgångar.

<b>NOT 22 LÅN I RIKSGÄLDSKONTORET</b>		<b>2019</b>	<b>2018</b>
Låneram		300 000	275 000
Ingående balans		220 816	215 008
Nyupptagna lån		122 805	89 349
Årets amorteringar		-92 981	-83 541
<b>Utgående balans</b>		<b>250 640</b>	<b>220 816</b>

<b>NOT 23 RÄNTEKONTOKREDIT I RIKSGÄLDSKONTORET</b>			
Lantmäteriets utnyttjande av räntekontokrediten har på balansdagen ökat med 74 792 tkr (92%) jämfört med föregående år. Ökningen beror främst på det negativa resultatet inom Förrättningsverksamheten (33 065 tkr). Pågående arbete har ökat (40 112 tkr) jämfört med föregående år, vilket också är en förklaring till att räntekontokrediten nyttjats i större omfattning. Beviljad kreditram uppgår till 210 000 tkr.			

<b>NOT 24 LEVERANTÖRSSKULDER</b>			
Minskningen av leverantörsskulder jämfört med föregående år beror främst på mindre inköp i december av materiella anläggningstillgångar och licenser.			

<b>NOT 25 ÖVRIGA KORTFRISTIGA SKULDER</b>		<b>2019</b>	<b>2018</b>
Personalskatt		20 757	20 768
Övriga skulder		278	640
<b>SUMMA</b>		<b>21 035</b>	<b>21 408</b>

<b>NOT 26 PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER</b>		<b>2019</b>	<b>2018</b>
<b>Upplupna kostnader</b>			
Löne- och semesterlöneskuld inkl. sociala avgifter		87 779	87 648
Övriga upplupna kostnader		2 755	1 709
<b>SUMMA</b>		<b>90 534</b>	<b>89 357</b>
<b>Oförbrukade bidrag</b>			
Statliga <sup>1)</sup>		50 079	55 503
Icke statliga		0	310
<b>SUMMA</b>		<b>50 079</b>	<b>55 813</b>
<b>Övriga förutbetalda intäkter <sup>2)</sup></b>		<b>14 421</b>	<b>11 170</b>

1) De statliga oförbrukade bidragen förväntas tas i anspråk enligt tidsintervallen nedan

inom 3 månader	13 440
mer än 3 månader till 1 år	20 678
mer än 1 år till 3 år	15 961
mer än 3 år	0

2) Största delbeloppet i övriga förutbetalda intäkter är en förskotts fakturering till Försvarmakten på 2 436 tkr.

<b>Not 27</b>	<b>ÖKNING AV KORTFRISTIGA FORDRINGAR (FINANSIERINGSANALYSEN)</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>	<b>Förändring</b>
	Pågående arbete, not 12	237 974	197 862	40 112
	Kortfristiga fordringar	560 593	528 851	31 742
	- avdrag uppbördsfordran expeditionsavgifter	-6 522	-7 051	529
	Periodavgränsningsposter, not 16	70 659	98 811	-28 152
	<b>SUMMA</b>	<b>862 704</b>	<b>818 473</b>	<b>44 231</b>

<b>NOT 28</b>	<b>MINSKNING AV KORTFRISTIGA SKULDER (FINANSIERINGSANALYSEN)</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>	<b>Förändring</b>
	Skulder m.m. enligt Resultaträkning	551 613	516 886	34 727
	- avdrag Lån i Riksgäldskontoret, not 22	-250 640	-220 816	-29 824
	- avdrag Räntekontokredit i Riksgäldskontoret, not 23	-156 018	-81 226	-74 792
	- avdrag utredningskonto uppbörden	-263	-601	338
	Periodavgränsningsposter, not 26	155 034	156 340	-1 306
	<b>SUMMA</b>	<b>299 726</b>	<b>370 583</b>	<b>-70 857</b>

<b>NOT 29</b>	<b>FÖRÄNDRING AV KORTFRISTIGA FORDRINGAR OCH SKULDER (FINANSIERINGSANALYSEN)</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>	<b>Förändring</b>
	Övriga kortfristiga fordringar, varav uppbördsfordran expeditionsavgift, not 15	6 522	7 051	-529
	Övriga kortfristiga skulder, varav utredningskonto uppbörden (inkl avrundningsdifferens på 2 tkr)	261	601	340
	<b>SUMMA</b>			<b>-189</b>

## 17.8 Sammanställning över väsentliga uppgifter

<b>TKR</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>	<b>2017</b>	<b>2016</b>	<b>2015</b>
<b>LÅNERAM</b>					
Beviljad låneram	300 000	275 000	275 000	275 000	275 000
Utnyttjad låneram	250 640	220 816	215 008	194 004	213 595
<b>KONTOKREDITER HOS RIKSGÄLDSKONTORET</b>					
Räntekontokredit	210 000	210 000	210 000	210 000	210 000
Maximalt utnyttjad under året	164 605	117 293	126 979	110 041	66 595
<b>RÄNTOR AVSEENDE RÄNTEKONTO I RIKSGÄLDSKONTORET</b>					
Ränteintäkter	260	318	332	172	31
Räntekostnader	0	0	0	54	46
<b>AVGIFTSINTÄKTER SOM DISPONERAS</b>					
Budget, beräknat belopp i regleringsbrev	1 424 000	1 370 000	1 250 000	1 251 000	1 208 000
Utfall	1 320 664	1 309 421	1 283 700	1 192 373	1 192 700
<b>AVGIFTSINTÄKTER SOM INTE DISPONERAS</b>					
Inkomsttitel, budget, beräknat belopp i regleringsbrev	257 000	272 000	292 000	282 000	272 000
Inkomsttitel, utfall	265 467	256 643	267 119	292 635	302 777
<b>ANSLAGSKREDIT</b>					
Beviljad anslagskredit	17 405	17 217	16 624	16 193	19 161
Utnyttjad anslagskredit	0	0	0	0	3 346
<b>ANSLAG</b>					
Summa anslagssparande	20 587	27 445	20 688	10 670	8 576
Summa utestående åtaganden	0	0	0	18	870
Summa tilldelade bemyndiganden	0	0	0	19 900	50 000
<b>ÅRSARBETSKRAFTER OCH ANSTÄLLDA M.M.</b>					
Årsarbetskrafter, medelantal	1 992	2 010	1 895	1 832	1 811
Anställda, medelantal	2 176	2 183	2 048	1 983	1 969
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 000	936	929	958	946
<b>KAPITALFÖRÄNDRING</b>					
Statskapital	0	93	4 178	6 236	7 974
Årets kapitalförändring	-45 542	-20 680	38 304	-56 748	-16 164
Balanserad kapitalförändring	42 792	63 379	20 990	75 680	90 106
Summa myndighetskapital	-2 750	42 792	63 472	25 168	81 916

## **Årsredovisning 2019**

**Lantmäteriet**

**Gävle den 19 februari 2020**

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

### **Styrelsens ledamöter:**

Olle Sundin, ordförande

Anna Ernestam

Ulf Kamne

Anna-Maria Victorin

Nils Svartz

Marcus Bylund

Susanne Ås Sivborg